

Jaarverslag CSG Reggesteyn 2018

*Regge*steyn

Inhoudsopgave

Voorwoord	5
Waar staan we voor?	6
Waar gaan we voor?	7
Jaarverslag Verantwoording CvB	8
1. Het draait om de leerling	9
Leerlingen: Feiten en cijfers	11
2. De professionele medewerker	15
Medewerkers: Feiten en cijfers	17
3. Christelijke identiteit	21
4. Een passend antwoord op de krimp	23
5. Faciliteiten die goed onderwijs mogelijk maken	25
6. Reggesteyn en de regio: verbonden en verantwoordelijkheid	26
7. Klachten en ongevallenregistratie	29
8. Financieel bestuursverslag	30
MR Jaarverslag over 2018	44
Verslag raad van toezicht	46

Bijlage 1: Financiële jaarrekening 2018

Het college van bestuur en de raad van toezicht hanteren bij hun werkzaamheden de code goed bestuur van de VO-raad. De interne planning en control voldoet aan de eisen van die code, net als het interne toezicht. Het integriteitsbeleid is op 29 juni 2017 vastgesteld. De medezeggenschapsraad heeft op 10 juli 2017 toestemming verleend.

U kunt met dit verslag terugkijken; u kunt ons ook gedurende het jaar volgen. Hoe scholen voor voortgezet onderwijs invulling geven aan hun onderwijsopdracht is te zien op de website scholenopdekaart.nl. Verder is informatie over de scholen voor voortgezet onderwijs (en daarmee ook over CSG Reggesteyn) te vinden via de site van de Onderwijsinspectie: <http://tkrtp.owinsp.nl/schoolwijzer>. De beoordeling van de inspectie over scholen is in de vorm van inspectierapporten terug te vinden.

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag van de stichting PC VO Nijverdal-Rijssen e.o., het bevoegd gezag van CSG Reggesteyn met haar drie vestigingen in Nijverdal en Rijssen.

In dit verslag over het jaar 2018 willen we laten zien hoe het met CSG Reggesteyn, het onderwijs dat wij verzorgen en de resultaten van de leerlingen is gegaan. We willen ook op deze manier laten zien wie we zijn en waar we aan werken. We leggen verantwoording af en daarmee willen we werken aan verbinding tussen school en alle geïnteresseerden en betrokkenen.

Wij beginnen met onze identiteit: waar staan we voor? Juist als christelijke school is het belangrijk daarover duidelijk te zijn. Het **ID-bewijs** van CSG Reggesteyn (2015), met daarin de kernwoorden 'Verdiep Verbind Verander' is het fundament voor ons werk. Het geeft betekenis aan het onderwijs, aan de onderlinge omgang en aan de relatie met ouders, leerlingen en onze stakeholders.

Daarna is er in dit jaarverslag expliciet aandacht voor het **Schoolontwikkelingsplan 2017-2020**. Dit strategisch beleidsplan is in 2017 vastgesteld en beschrijft de doelen voor de organisatie voor de komende jaren. In 2017 en 2018 is al volop werk gemaakt van de in het SOP genoemde en gewenste ontwikkelingen. We hebben ervoor gekozen om de thema's uit het plan te gebruiken bij de indeling van dit jaarverslag. Uiteraard worden daarbij ook de (cijfermatige) resultaten uit 2018 in beeld gebracht. Per thema vermelden we in dit jaarverslag ook voorbeelden van activiteiten die in de loop van 2018 de media hebben gehaald.

We laten ook zien hoe de medezeggenschap heeft gefunctioneerd, evenals het interne toezicht van de raad van toezicht. Door al deze verschillende invalshoeken hopen wij een compleet plaatje te bieden van wat en wie Reggesteyn is.

Wij hopen dat u dit verslag met genoegen leest.

Hebt u vragen of opmerkingen: wij stellen uw reactie zeer op prijs. Wij gaan graag met u in gesprek.

Aart van 't Veld
bestuurder CSG Reggesteyn

Waar staan we voor?

De missie van onze school

CSG Reggesteyn is een scholengemeenschap. Onze kerntaak is het verzorgen van voortgezet onderwijs voor leerlingen uit de regio. Deze regio loopt van Markelo tot Lemele en van Wierden tot de Sallandse Heuvelrug. Wij ondersteunen, begeleiden, stimuleren en coachen leerlingen in hun leerproces. We streven daarbij naar maatwerk, rekening houdend met de verschillen tussen leerlingen. We streven naar een maximaal resultaat: we willen het beste uit de leerlingen halen en hen de ruimte bieden zich optimaal te ontwikkelen. Wij willen hen voorbereiden op de vervolgstappen in hun leven en op het functioneren in de samenleving. Dit doen wij vanuit een herkenbare identiteit die haar bron vindt in de Bijbelse boodschap.

In het Id-bewijs (2015) hebben we verwoord hoe we de opdracht van onze school zien, wat ons drijft en wat we beloven aan leerlingen, ouders en elkaar. Voor het onderwijs van CSG Reggesteyn is daarbij een nieuwe formulering ontstaan, die mag worden gelezen als **de missie van onze school**:

We willen leerlingen begeleiden bij het ontdekken van wie ze zijn en wie ze kunnen worden door te leren van en met elkaar. We willen ons verbinden aan onze leerlingen, aan onze omgeving en aan elkaar, zoals God zich aan ons verbindt.

De visie op onderwijs

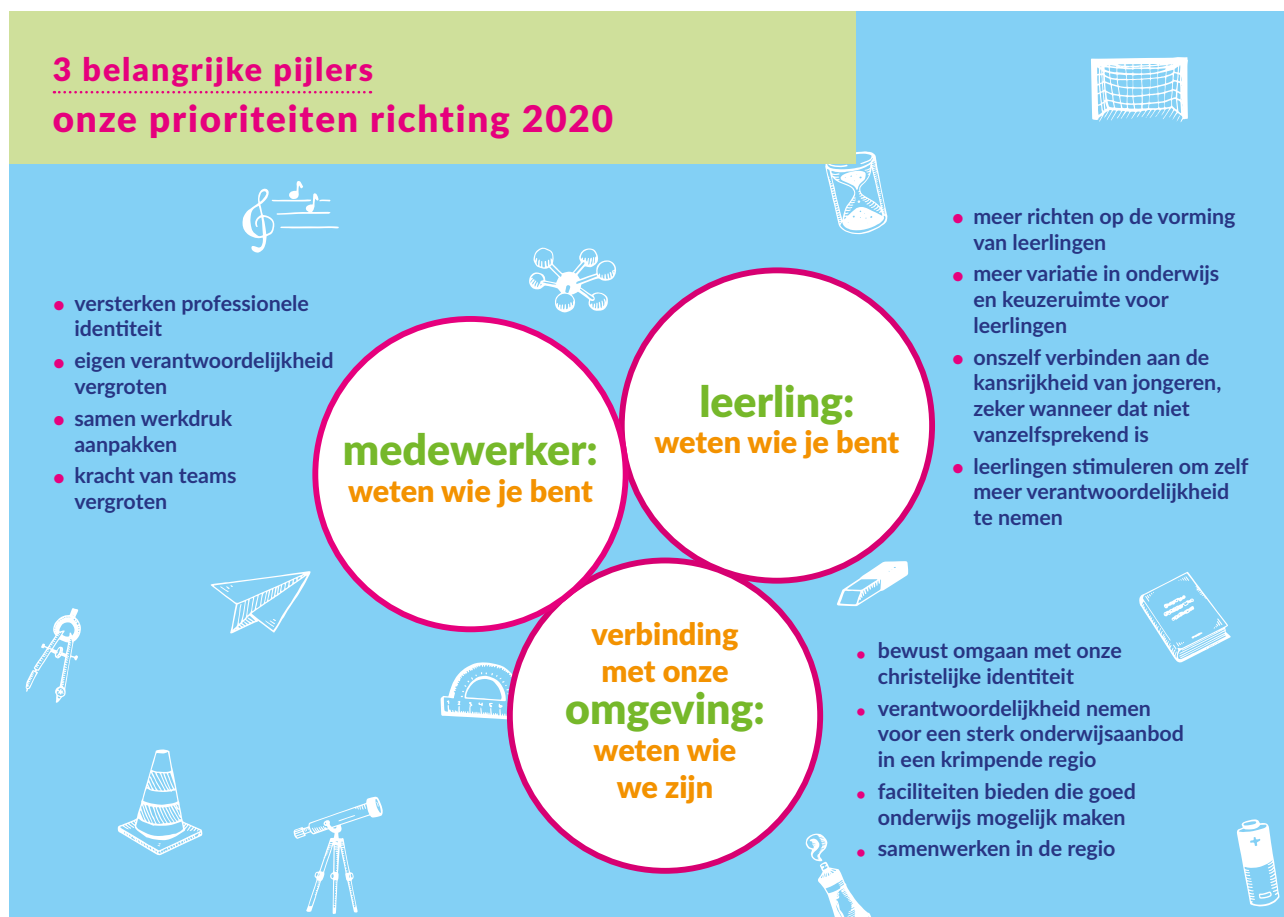
We willen deze opdracht waarmaken vanuit enkele voor ons wezenlijke uitgangspunten, onze **visie**:

- *Wij willen er zijn voor alle kinderen*
daarom een breed onderwijsaanbod, toegankelijk en dichtbij
- *Wij willen elk kind zien, echt leren kennen*
daarom een kleinschalige, veilige organisatie van onderwijs
- *Wij vertrouwen in de mogelijkheden tot ontwikkeling van ieder mens*
en dagen elke leerling dus uit
- *Kansengelijkheid vraagt om ongelijk onderwijs*
en daarom werken we zoveel mogelijk op maat, rekening houdend met verschillen
- *Wij leren en werken zoveel mogelijk samen,*
ook in en met onze omgeving

Waar gaan we voor?

In het zogenaamde Schoolontwikkelingsplan leggen we vast hoe we de missie en visie van onze school willen gaan waarmaken: de plannen voor 2017 tot en met 2020 werden vastgelegd in het SOP met als titel: 'Denk wij, doe mee'.

Die plannen gaan over drie grote (onderling samenhangende) thema's: de leerling, de medewerker en de omgeving. Per thema zijn doelen geformuleerd die in het overzicht hieronder kort zijn samengevat.

Jaarverslag Verantwoording CvB

In 2018 hebben we verder gewerkt aan de uitvoering van ons schoolontwikkelingsplan 2017-2020. In dit jaarverslag gaan we daarom ook in op de doelen zoals die in het SOP zijn vastgelegd en de resultaten die we in 2018 op elk van de genoemde gebieden hebben behaald.

Het leidende thema in het SOP, maar ook in het ID Bewijs (2015) was eveneens in 2018 de verbinding. Die verbinding is geen vaststaand, statisch gegeven. We zoeken ook niet een continue evenwicht; we zijn continue op zoek naar manieren om werk te maken van die verbinding. Dat doen we binnen de lessen (in het contact tussen leerling en docent), in de afdelingen (door de samenwerking tussen medewerkers), in een vestiging en in de verbinding tussen de school en onze omgeving.

Onze school heeft te maken met vele zogeheten 'aanspraakmakers'. We zijn in 2018 nadrukkelijk op zoek geweest om met hen in gesprek te komen of blijven. Reggesteyn wilde zo werken aan de bedoeling van de school: wij willen leerlingen voorbereiden op vervolgstappen in hun leven en op hun functioneren in de maatschappij.

Een belangrijke, formele aanspraakmaker van onze school is de overheid. In het najaar van 2018 werd onze school bezocht in het kader van bestuursgericht toezicht door de Inspectie. Veel gesprekken werden gevoerd, lessen bezocht en documenten onderzocht. Het eindoordeel van de Inspectie bleek positief. De Inspectie constateert goede onderwijsresultaten, een grote betrokkenheid van medewerkers bij de leerlingen en een open werk- en leercultuur. We zijn blij met die herkenning en erkenning. De Inspectie merkte ook op dat er zaken voor verbetering vatbaar zijn. We onderschrijven dit en gaan daar in dit jaarverslag verder op in.

Tot slot: 2018 was ook een bewogen jaar. Er gebeurde veel in en om onze school en niet zelden werden we opgeschrikt door verdrietig nieuws. Dieptepunt was het plotseling overlijden van Jasper Eggink, onderwijs-assistent van de vestiging in Rijssen. Deze gebeurtenis heeft onze scholengemeenschap diep geraakt. Omdat wij een school van mensen zijn die, zoekend naar verbinding, elkaar eigenlijk niet kunnen en willen missen.

A. van 't Veld

1. Het draait om de leerling

- *We leggen de komende jaren veel meer nadruk op de vorming van leerlingen*
- *Wij sluiten aan bij de verschillen tussen jongeren: door variatie in het onderwijsprogramma, door maatwerk*
- *Bijzondere aandacht gaat uit naar minder kansrijke jongeren, met een minder sterke startpositie*
- *Verantwoordelijkheid en talentontwikkeling zullen meer en meer leidend zijn bij rol die leerlingen in onze school krijgen*
- *Werken en leren met moderne media*

De resultaten in 2018

Onze aandacht voor **vorming** heeft in 2018 geleid tot verschillende activiteiten die, met het ID-bewijs als uitgangspunt, een bijdrage leverden aan onze brede opdracht als scholengemeenschap. In Rijssen is gesproken over een vertaling van het zogenaamde Positive Behaviour Support (PBS): er zijn kernwaarden genoemd die van belang zijn voor medewerkers en leerlingen. Vanuit de mediatheken wordt systematisch aandacht gevraagd voor mediawijsheid. Met de unitleiders hebben we in september 2018 besproken hoe we de vormingsopdracht nog beter kunnen concretiseren.

Op het gebied van **maatwerk** zijn er al jaren vele verschillende activiteiten, vaak vormgegeven vanuit de units. Het blijkt lastig om het recht doen aan verschillen tussen leerlingen in de vorm van differentiatie tot norm te maken in het primaire proces. Veel van ons maatwerk gebeurt buiten de reguliere lessen, bijvoorbeeld in de keuzewerkuren of het extra aanbod bij de moderne vreemde talen. Ook het zeer gevarieerde aanbod binnen Praktijkonderwijs (PRO) bleef in stand. De Inspectie constateerde in het najaar van 2018 bij het bezoek aan CSG Reggesteyn dat er (in de bezochte lessen) van doelgerichte differentiatie in de les te weinig sprake is.

Samen met de diezelfde Inspectie constateren we dat de leerlingen binnen Reggesteyn op veel verschillende plekken wel ruimte krijgen om keuzes te maken; bijvoorbeeld in de havo-afdeling zijn hiertoe nieuwe structuren geïntroduceerd. Wat opvalt is dat het voor veel leerlingen nog lastig is om deze ruimte goed gemotiveerd te gebruiken. Gerichtte ondersteuning (bijvoorbeeld door de mentor) blijkt nodig. We hebben ten opzichte van voorgaande jaren daarom soms een stapje terug gezet in de geboden **keuzeruimte**.

Al in 2017 werd besloten om meer moderne ICT media in te zetten in het primaire proces, onder andere om differentiatie meer en beter de kans te geven. Het jaar 2018 is gebruikt om ons voor te bereiden op de komst van **devices voor leerlingen** per 1 augustus 2019. Een pilot (vestiging N) is voorbereid in leerjaar 3, en op de andere vestigingen is volop gewerkt met de beoogde nieuwe laptops. Daarnaast werd, onder leiding van de nieuw benoemde Informatiemanager, ook een projectorganisatie ingericht.

Reggesteyn verstrekt laptop aan brugklasleerlingen zonder bijdrage ouders

Belangrijk middel voor meer differentiatie en variatie

“Digitaal onderwijs past in onze huidige tijd en moet daarom mogelijk zijn voor iedereen”, vindt Aart van ’t Veld, bestuurder van CSG Reggesteyn. Om die reden krijgen alle brugklassers van Reggesteyn in het nieuwe schooljaar een laptop (device) zonder dat de ouders daarvoor een extra ouderbijdrage moeten betalen. “leermiddelen moeten voor iedereen toegankelijk zijn”, aldus de bestuurder. “Wij geloven in kanselijkheid en daarom willen we de ouderbijdrage laag houden. En voor leermiddelen dus ‘gewoon’ geen extra kosten

Reggesteyn is van mening dat digitale leermiddelen zoals een laptop of een mobiel, passen in het huidige onderwijs. Leerlingen binnen één klas kunnen op deze manier veel beter in hun eigen tempo en eigen niveau leren. “Zo kunnen we meer differentiëren en veel beter aansluiten bij de wensen, behoeften en mogelijkheden van de individuele leerling”, zegt Aart van ’t Veld. We zien bovendien dat door inzet

van digitale middelen het aanbod voor leerlingen wordt vergroot en de motivatie om te leren toeneemt. De boeken blijven naast de devices ook gewoon onderdeel van het leermiddelenpakket.

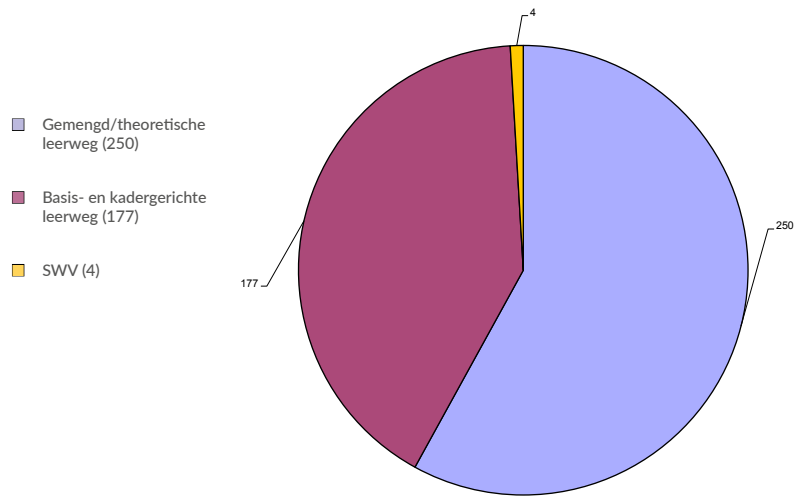
De laptops worden vanaf 1 augustus 2019 in bruikleen verstrekt. Tijdens onze open dagen kunnen ouders en leerlingen alvast nader geïnformeerd worden over deze nieuwe ontwikkeling.

In 2018 is verder gewerkt aan de ontwikkeling van de zogeheten setting en de CertificaatGerichte Leerweg. In deze leerwegen proberen we leerlingen met **extra ondersteuning** toe te leiden tot een goede plek in het MBO. Met het MBO zijn eerste gesprekken gestart om te komen tot het structureren van een doorgaande leerlijn in de vorm van een ononderbroken VMBO-MBO traject. Kleinschalig, thuisnabij onderwijs is daarbij het uitgangspunt.

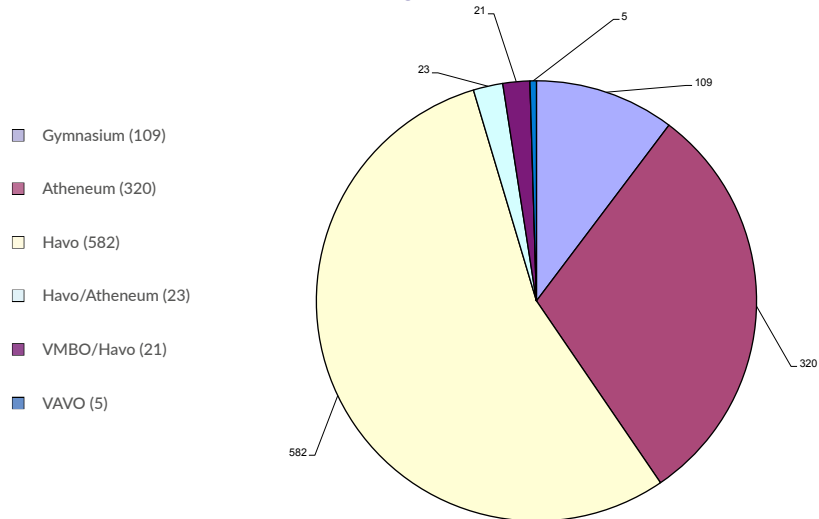
Er is hard gewerkt om ons zogenaamde **Schoolondersteuningsprofiel** te actualiseren. In dit document worden alle vormen van ondersteuning en ondersteuningsstructuren beschreven en worden de belangrijkste ambities benoemd. Voor Reggesteyn laten die zich het beste omschrijven als: ‘expertise naar de leerling in plaats van leerling naar de expertise’. Bij dit motto passen ook de komst van Pluspunt op de vestiging Noetselerbergweg en onze inzet (binnen het Samenwerkingsverband) in de pilotgroep ‘Geen Kind meer Thuis’.

Leerlingen: Feiten en cijfers

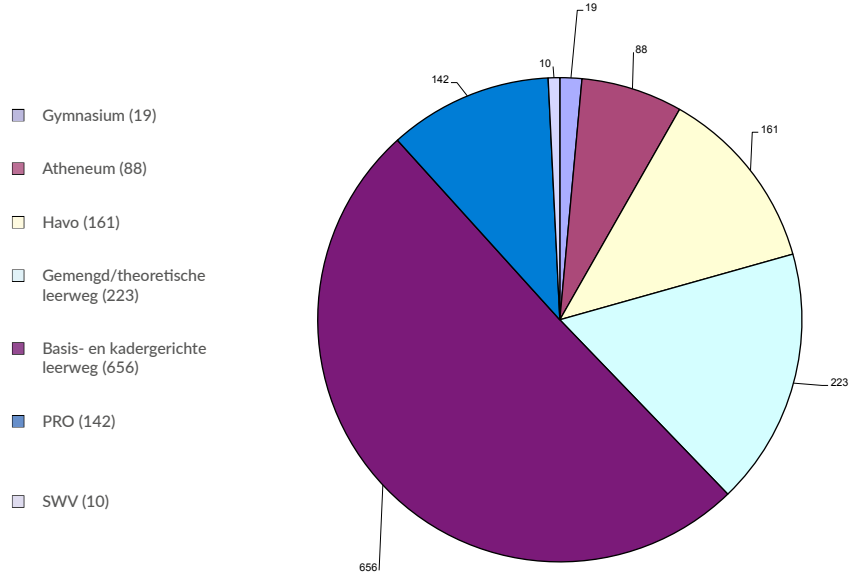
Leerlingen C 2018

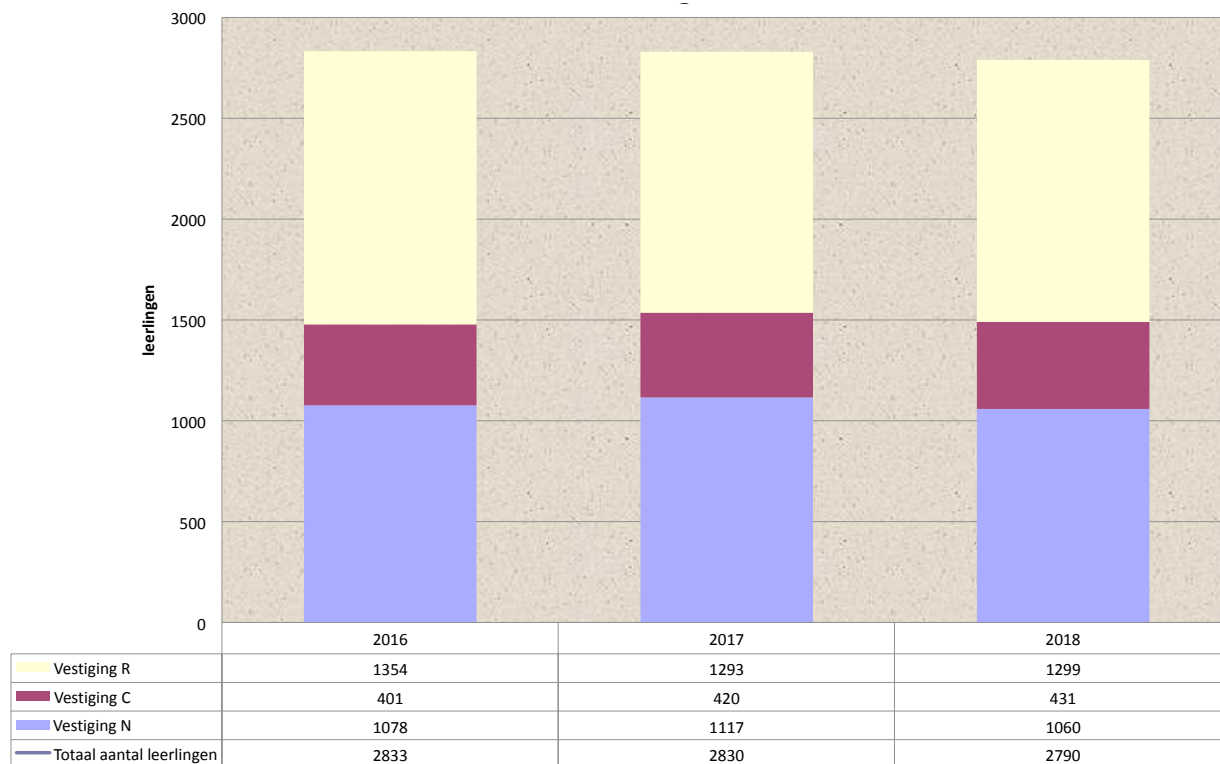
Leerlingen N 2018

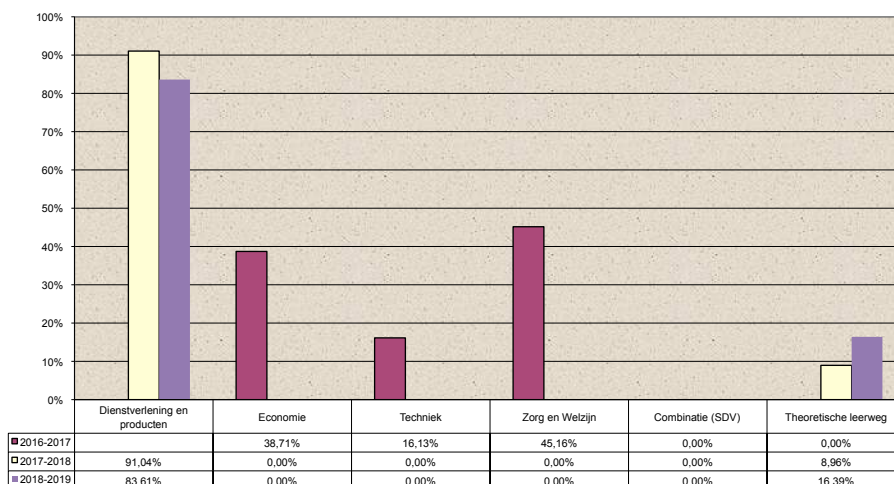
Leerlingen R 2018

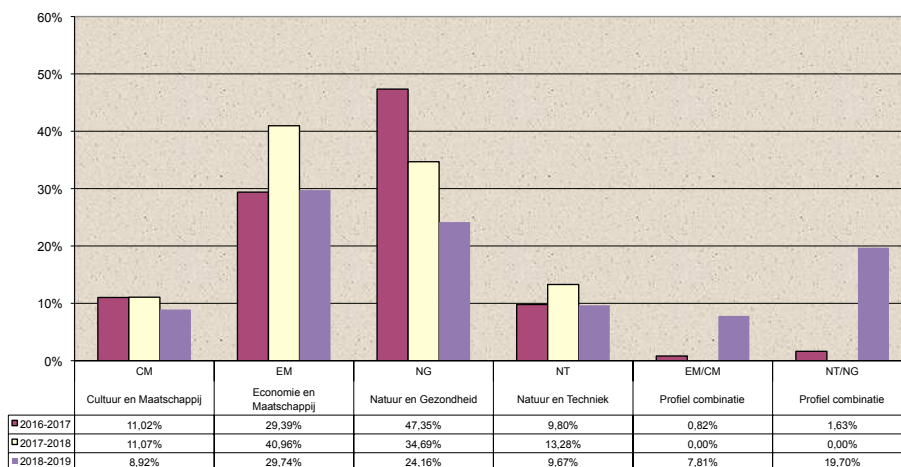
Aantal leerlingen

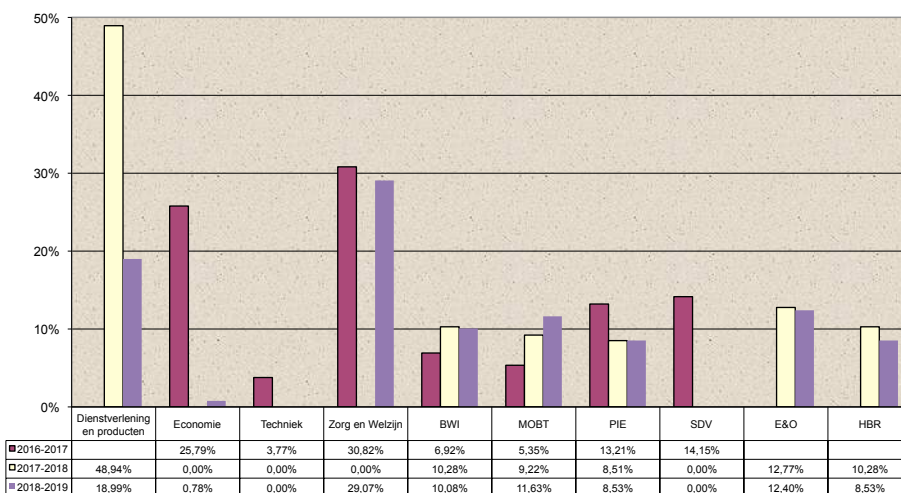
Profiel-sectorkeuze 2018 vestiging C

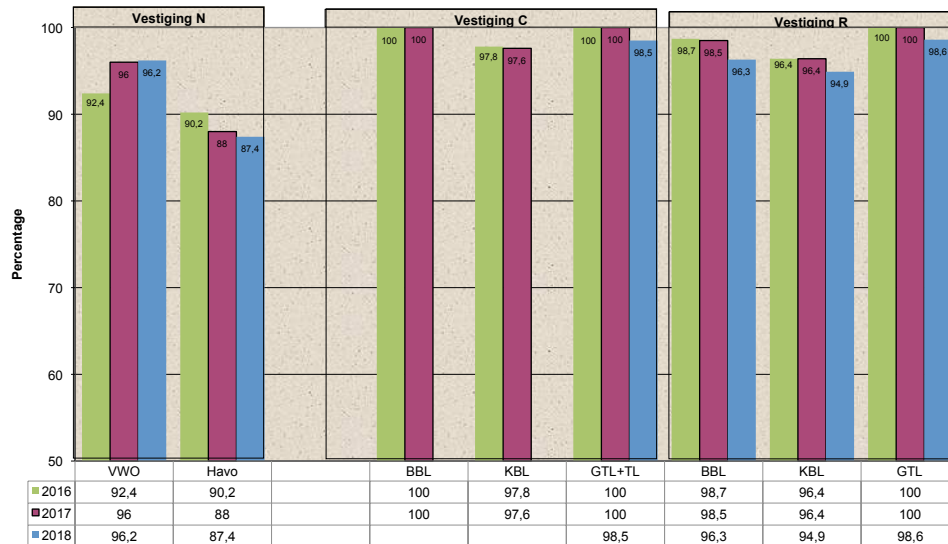
Profiel-sectorkeuze 2018 vestiging N

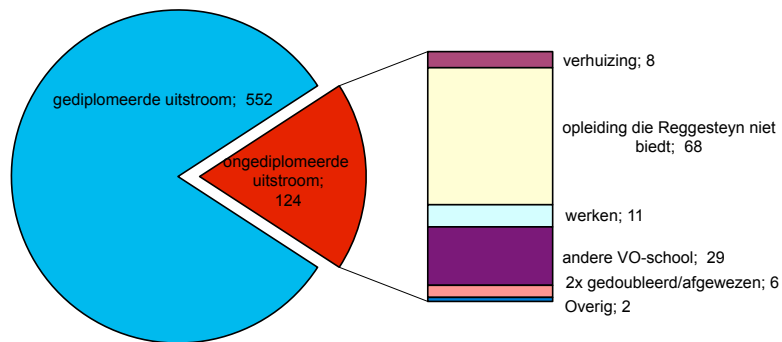
Profiel-sectorkeuze 2018 vestiging R

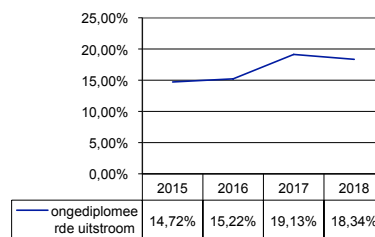
Geslaagden per vestiging

Categorieën schoolverlaters in 2018

Percentage ongediplomeerde uitstroom

Rendement

Opleiding	School	Positie van de leerling in leerjaar 3 t.o.v. het basisschooladvies		Succesvolle overgang van leerjaar 1 naar 2 en van leerjaar 2 naar 3		Succesvolle overgang van leerjaar 3 naar 4, 4 naar 5 en 5 naar 6	
		Reggesteyn	norm	Reggesteyn	norm	Reggesteyn	norm
VWO	Vestiging N	22,82	4,75	97,42	95,46	78,66	81,67
	Vestiging R	4,83	-7,00	97,07	95,47	90,00	82,00
HAVO	Vestiging N	22,82	4,75	97,42	95,46	86,07	79,69
	Vestiging R	4,83	-7,00	97,07	95,47	75,00	80,00
VMBO-GT	Vestiging C	13,22	-10,05	99,30	95,47	94,44	86,80
	Vestiging R	4,83	-7,00	97,07	95,47	95,93	86,81
VMBO-K	Vestiging C	13,22	-10,05	99,30	95,47	n.v.t.	n.v.t.
	Vestiging R	7,83	-7,00	97,07	95,47	93,73	86,13
VMBO-B	Vestiging C	13,22	-10,05	99,33	95,47	n.v.t.	n.v.t.
	Vestiging R	4,83	-7,00	97,07	95,47	85,71	87,18

2. De professionele medewerker

- *Versterken van de professionele identiteit*
- *Professionele ruimte voor de medewerkers*
- *Samen aanpakken van werkdruk*
- *Ruimte geven aan de teams*
- *Een nieuw model voor inzet (van docenten)*
- *Onderwijsvernieuwing en kennisdeling blijvend mogelijk maken*

Resultaten in 2018

In 2018 vroeg de functie-, taak- en rolverdeling binnen de school de nodige aandacht. Voor het OP hebben we dit gedaan door al in 2017 te beginnen met het gesprek over een nieuw **Inzetbaarheidsbeleid**. Een voorstel is gemaakt, waarover in februari 2018 is gestemd: ruim 70 % van de docenten kon zich vinden in het nieuwe voorstel dat is ingegaan op 1 augustus 2018. Belangrijk element van het nieuwe inzetbaarheidsbeleid is het beperken van de lessentaak tot 24 lessen als norm voor een fulltime docent. Daarnaast zijn er veel taken, die binnen de unit verdeeld moeten worden. Dat geldt ook voor de **scholingsplannen**: die worden in eerste instantie opgesteld door de unitleden, op basis van de eigen unitplannen.

Het nieuwe beleid blijkt veel kansen te bieden, maar ook veel te vragen van elke docent in het gesprek binnen de eigen unit. Nog lang niet overal blijken docenten in staat om de gegeven **ruimte** als zodanig te ervaren en/of in te zetten. Daarnaast heeft het nieuwe beleid ongewenste neveneffecten. Deze worden in kaart gebracht bij een grondige evaluatie die in november 2018 is opgestart door de werkgroep 'Evaluatie taakbeleid'.

Het gesprek over het primaire proces leidde in 2018 ook tot de behoefte om de positie van het OOP in het primaire proces tegen het licht te houden. Nu we steeds vaker verschillende onderwijsarrangementen zien binnen onze school, blijkt het nodig om ook de verschillende gewenste rollen van **onderwijsassistenten** te heroverwegen en waar nodig aan te passen. Een eerste startnotitie daarover werd in november 2018 vastgesteld. De verwachting is dat dit gaat leiden tot de introductie van de rol van instructeur in het primaire proces per 1 augustus 2019.

Kennisdeling is op verschillende manieren aan de orde geweest in 2018. De collegiale visitatie is in 2018 voortgezet door wederzijdse lesbezoeken tussen units van verschillende vestigingen. De secties en units uit Nijverdal zijn opgeroepen om bij andere scholen de mogelijkheden van andersoortige onderwijsvormen en onderwijshuisvesting te gaan bekijken. Dat is volop gebeurd en leidt tot aanscherping of aanpassing van

unitplannen. In Nijverdal en Rijssen is de eerste werkdag van het kalenderjaar gebruikt voor een grote schooldag. In Nijverdal was het thema duurzaamheid; in Rijssen is vooral gesproken over het pedagogisch klimaat en de waarden onder PBS.

Het versterken van de professionele identiteit werd in 2018 dus op verschillende manieren vormgegeven. We gaan daarbij (steeds meer) uit van de eigen verantwoordelijkheid en faciliteren dus eigen regie. Dat vraagt om **leidinggeevenden** (op alle niveaus) die het goede gesprek hierover kunnen voeren. Daarom is in 2018 besloten om een Management-Development programma op te zetten. In het najaar van 2018 is een externe programmacoördinator benoemd en is het programma vastgesteld. De start van het traject, dat anderhalf jaar gaat duren, is in januari 2019.

Op het personele vlak zijn (naast de doelstellingen uit ons Schoolontwikkelingsplan) de volgende thema's van belang om te melden:

- Een aantal **vacatures** was in 2018 (zeer) moeilijk was in te vullen. Het betrof hier specifieke vakken (o.a. in praktijkonderwijs) en ook de vacature voor Unitleider (kader) voor de vestiging in Rijssen bleek lastig te vervullen. Veelal zijn deze vacatures vaker opengesteld geweest, via diverse kanalen (Onderwijsselect, Meesterbaan, Hogescholen, LinkedIn). Uiteindelijk heeft dit in alle gevallen geresulteerd in een aantal goede benoemingen.
- Er hebben zich in 2018 geen wijzigingen voorgedaan in het **functiegebouw**. Eind 2018 is wel een begin gemaakt met het project herziening functiegebouw OOP. Het herziene functiegebouw zal voor de zomervakantie van 2019 worden opgeleverd. Daarnaast is in 2018 besloten dat er 3 plekken beschikbaar worden gesteld voor medewerkers uit de doelgroep voor de Participatiewetgeving.
- Het **ziekteverzuim** was en blijft een continue aandachtspunt voor de schoolleiding. We hebben in 2018 het verzuimbeleid aangepast en aangescherpt en er is meer aandacht gekomen voor de uitvoering, waarbij de direct leidinggevende een belangrijke rol speelt. Voor het OP geldt dat het ziekteverzuimpercentage verder is gedaald en duidelijk onder het landelijk gemiddelde ligt. Voor het OOP ligt het verzuimpercentage nog steeds aanzienlijk hoger dan het landelijk gemiddelde.
- Het aantal **onbevoegde docenten** is in 2018 verder gedaald. Het gaat om 18 medewerkers, van wie er 17 een opleidingstraject volgen.
- Reggesteyn heeft in 2014 maatwerkafspraken gemaakt t.b.v. de **functiemix**. Op 1-10-2018 voldeden we niet volledig aan die afspraken. In het voorjaar van 2019 wordt actie ondernomen om per 1-8-2019 wel weer te voldoen aan de gestelde percentages.

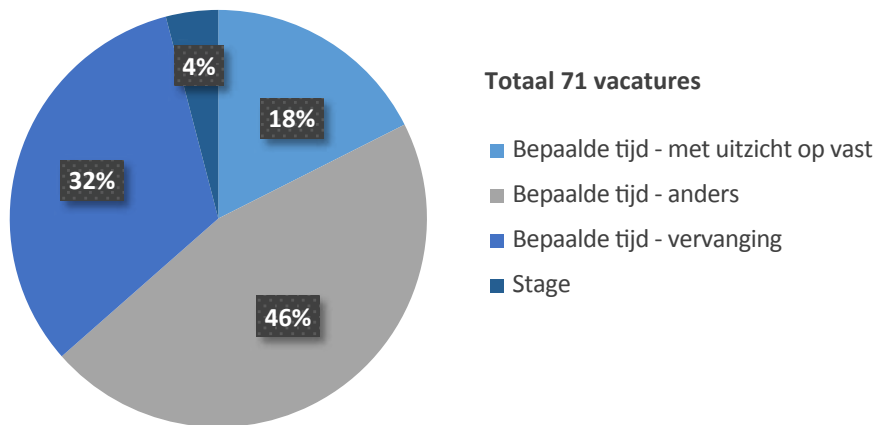
Medewerkers: Feiten en cijfers

Formatie

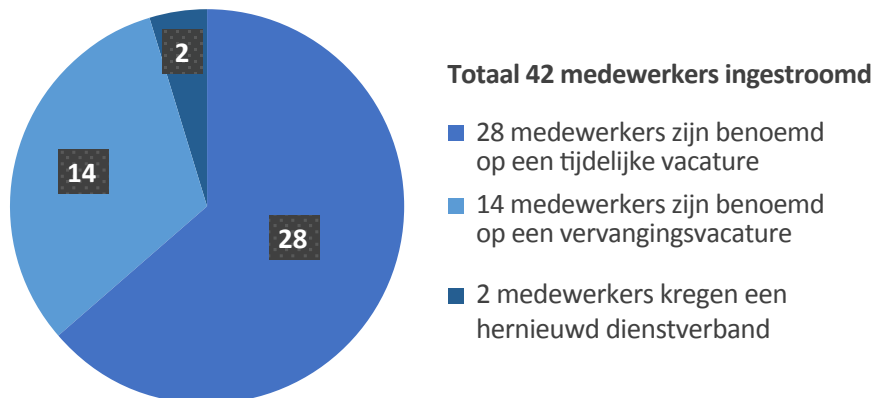
Het leerlingenaantal is in 2018 (begrotingsjaar 2019) gedaald naar 2790 leerlingen, dit betreft een daling van 40 leerlingen ten opzichte van vorig jaar. Er is sprake van een daling van het aantal FTE's van 248 FTE eind 2017 naar 244 fte eind 2018.

In-, door- en uitstroom

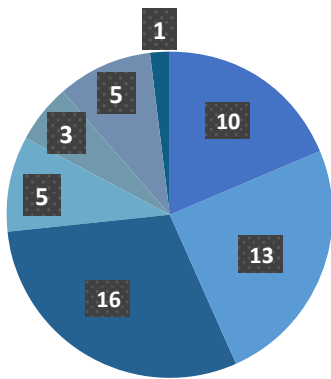
Vacatures 2018

Instroom 2018

Uitstroom 2018

Totaal 53 medewerkers uitgestroomd

- van 10 medewerkers werd het teamverband van rechtswege beëindigd, doordat het tijdelijk dienstverband stopte
- 13 medewerkers zijn uitgestroomd op eigen verzoek (veelal accepteren baan elders)
- van 16 medewerkers is het dienstverband vanwege einde vervanging beëindigd
- 5 medewerkers bereikten de pensioengerechtigde leeftijd
- 3 medewerkers kozen ervoor om met keuzepensioen te gaan
- 5 medewerkers stroomden uit vanwege arbeidsongeschiktheid
- van 1 medewerker eindigde het dienstverband van rechtswege door overlijden

Gemiddelde leeftijdsopbouw

Vestiging	totaal 2017	totaal 2018	unitleiders	OP	OOP
Vestiging C	43,35	44,57	48,00	43,97	45,38
Vestiging N	47,30	47,77	61,33	46,75	49,08
Vestiging R	47,35	48,43	58,60	46,57	53,44
Staf incl. directie	51,10	49,45			

Funciemix

Verdeling LB-LC-LD	0-meting funciemix %	Benodigd 1314 (maatwerkafspraken)		Bezetting op 01-10-2018		Streefformatie funciemix 2018 totaal (%)
		totaal (fte)	totaal (%)	totaal (fte)	totaal (%)	
LB	67,96	106,5527	53,00	98,9609	56,70	53
LC	20,82	56,2920	28,00	39,5290	22,65	28
LD	11,22	38,1981	19,00	36,0465	20,65	19
Totaal	100,00	201,0429	100,00*	174,5364	100,00	100,00

De te realiseren streefwaarde van de maatwerkafspraken is als volgt vastgesteld. (conform de formule: 1* LC en 2* LD). De maatwerkafspraken leveren daarbij een puntentotaal op van: 1*28,00 en 2* 19,00= 66 punten. De te realiseren waarde moet minimaal 66 punten bedragen om invulling te blijven geven aan de maatwerkafspraken.

Levensfase bewust personeelsbeleid

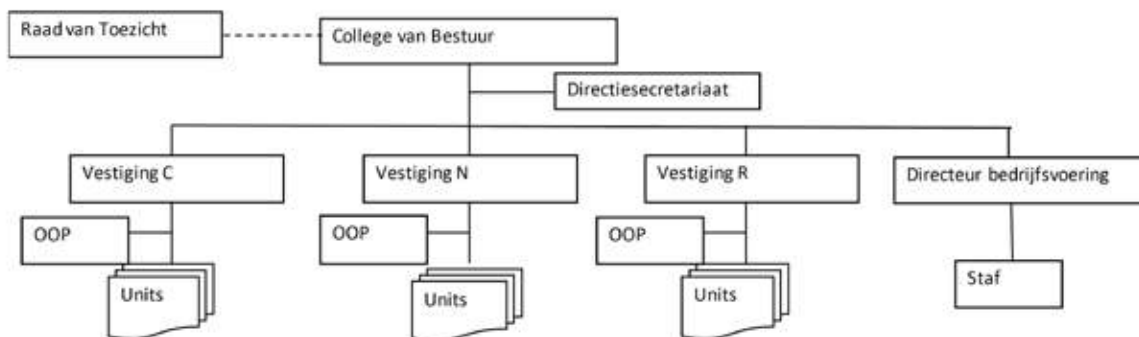
In 2017/2018 is er wederom de mogelijkheid geweest voor de inzet van verlof in verband met levensfase bewust personeelsbeleid. Onderdeel van dit beleid is dat alle medewerkers 50 uur (op grond van een fulltime dienstverband, deeltijders naar rato) op jaarbasis naar eigen inzicht, binnen de gestelde kaders, kunnen inzetten.

De inzet voor 2017/2018 is als volgt.

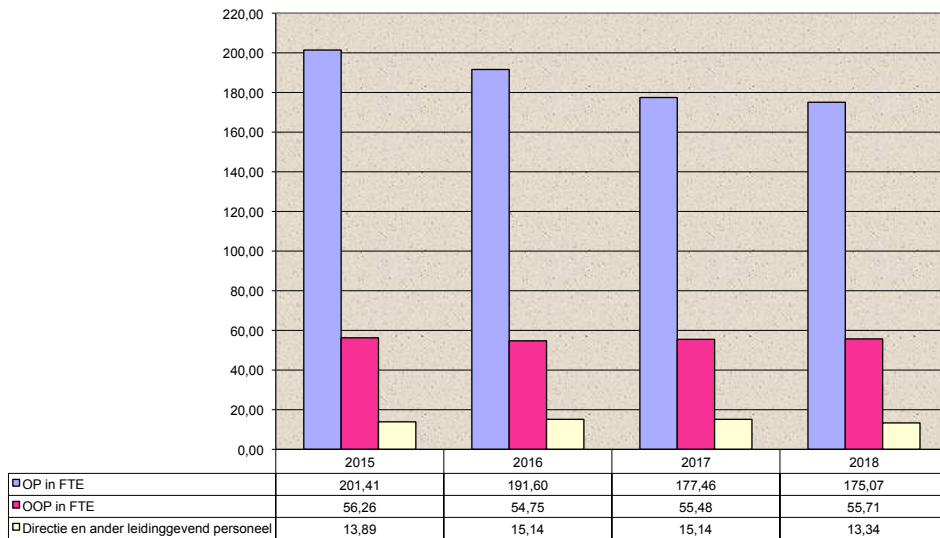
In uren	Recht	Opname (BAPO)	Les reductie	Taak reductie	sparen	Kinderopvang	pensioen
OP	9.268	4.318	559	401	3.729	138	123

In uren	Recht	Opname (BAPO)	sparen	Pensioen	uitbetalen
OOP	2.807	735	848	19	1.205
Directie	772	219	453	100	

Organogram

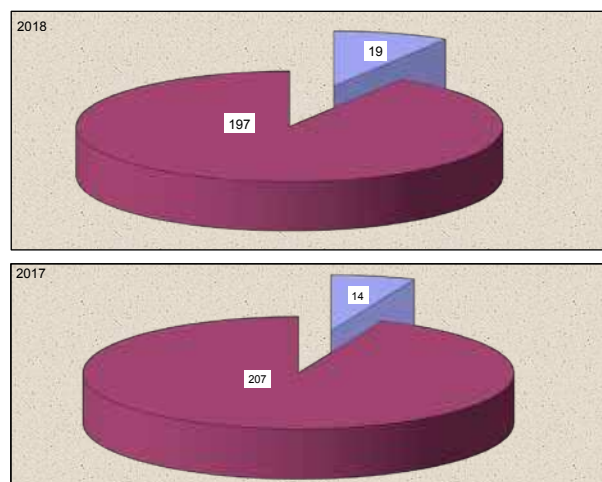
Ontwikkeling totaal FTE

Ziekteverzuim

Bevoegde en onbevoegde docenten

3. Christelijke identiteit

- *Identiteit moet je doen.*
- *Brede persoonlijke vorming.*
- *Samenwerken in de vormgeving van die identiteit.*

Resultaten in 2018

De kernwaarden die we hebben benoemd in het ID Bewijs (2015) blijven belangrijke dragers voor gesprekken en activiteiten in 2018.

- Tijdens studiedagen van de vestigingen is er expliciet aandacht geweest voor de thematiek van de christelijke identiteit en de vormingsopdracht van onze school.
- In Rijssen is in november een studiedag gehouden in samenwerking met kerken, PCPO en Ebvo De Passie. In de gesprekken die we voerden viel onder andere op dat de opdracht van CSG Reggesteyn een bijzondere is: we zijn een open christelijke school waar alle leerlingen (onafhankelijk van hun geloofs-overtuiging of die van hun ouders) welkom zijn.
- Met het Noordik hebben we gezocht naar een andere laagdrempeliger vorm van de zogenaamde 24-uurs bijeenkomsten voor medewerkers. Die vormgeving lijkt aan te slaan: aan de nieuwe reflectiedagen in Zenderen hebben meer medewerkers deelgenomen dan voorheen.
- Met voorgangers uit het voedingsgebied van onze school hebben we in Rijssen expliciet gesproken over wat het betekent om een open christelijke school te zijn. Hun feedback hielp om het interne gesprek erover gaande te houden. Een mooie afsluitende zin van één van de deelnemers: *“Een echt christelijke school zal altijd een open school moeten zijn, toch?”*. De voorbereidingen voor een dergelijke bijeenkomst in Nijverdal zijn eind 2018 in gang gezet.

Voor leerlingen zoeken we naar hele concrete vertalingen. Dat gebeurt bij de dagopeningen, bij de vieringen rondom de Christelijke feestdagen, maar ook bij de invulling van de maatschappelijke stage.

- Jaarlijks dragen leerlingen van Reggesteyn een nuttige bijdrage aan NL Doet. Leerlingen worden zo gemotiveerd om zich vrijwillig in te zetten voor de samenleving en kunnen zo zelf ervaren hoe zinvol dit is. Dit blijkt bijvoorbeeld uit het feit dat sommige leerlingen contact blijven houden met de instantie en daarna nog regelmatig terug komen om te helpen.

Samen met leden politieke partijen

Leerlingen Reggesteyn zetten zich in voor NL Doet

Vrijdag 9 maart aanstaande dragen leerlingen van CSG Reggesteyn, vestiging Willem de Clercqstraat, weer hun steentje bij aan NL Doet. Leerlingen van 3 TL gaan naar diverse locaties om daar de handen uit de mouwen te steken. Ook zijn er leden van politieke partijen PVDA, D'66, CDA, Groen Links en Burgerbelang Hellendoorn bij de klussen aanwezig zijn om de leerlingen te helpen. Om 8.30 uur zal Wethouder Coes op de Willem de Clercqstraat het officiële startsein geven. Tegen 8.50 uur vertrekken de leerlingen naar hun klusadres.

Vrijwilligerswerk is belangrijk en leuk!

“We vinden het belangrijk leerlingen te motiveren zich vrijwillig in te zetten voor de samenleving”, aldus Willem Makkinga, docent Nederlands bij Reggesteyn. “Zo kunnen ze zelf ervaren hoe belangrijk vrijwilligerswerk is maar vooral ook hoe leuk het kan zijn.” Ook burgemeester mw. A.H. Raven zal bij één van de klussen aanwezig zijn. Er zijn verschillende organisaties waar de leerlingen aan het werk gaan, zoals bijvoorbeeld Dorcas, woon –en zorgcentrum De Hoge Es, Zorgboerderij Schurinkhoeve, het Openluchttheater etc.

4. Een passend antwoord op de krimp

- Breed en gevarieerd onderwijsaanbod.
- Andere manier van werken in het onderwijs.
- Concurrentie of samenwerken?
- Verhoging van efficiency en kostenreductie

Resultaten in 2018

Het aantal leerlingen in het VO in onze regio zal tussen 2018 en 2030 met minimaal 20 % dalen. Ook Reggesteyn zal dus nadrukkelijk moeten inspelen op de krimp. Bij het zoeken van adequate oplossingen voor deze uitdaging hebben we ons in 2017 en 2018 laten adviseren door een externe begeleider van BMC. Uitgangspunt van de zoektocht is dat we het onderwijsaanbod (dat wil zeggen: de afdelingen die Reggesteyn aanbiedt) overeind willen houden. Van PRO tot en met Technasium en Gymnasium. Dat uitgangspunt is in 2018 herbevestigd, ook in een gezamenlijke bijeenkomst van MR en Raad van Toezicht (november 2018).

Het **brede aanbod** houden we overeind. De manier van aanbieden willen we wel nadrukkelijk doorontwikkelen. Dat sluit aan bij de zoektocht naar onderwijs dat aansluit bij de verschillen tussen leerlingen (zie pag. 9). Bij het opstellen van het formatieplan voor 2018-2019 is dit heel nadrukkelijk aan de orde gekomen. Er zijn beleidsplannen geformuleerd en er wordt, bijvoorbeeld met name in het VMBO in Rijssen, steeds meer gewerkt met OOP'ers in het primaire proces.

Onder leiding van BMC is in 2018 op bestuurlijk niveau vooral gekeken naar de mogelijkheden die een eventuele samenwerking met **De Waerdenborch** (Holten – Goor) biedt. Die mogelijkheden zijn uitgebreid onderzocht, maar bleken, zowel in het primaire als in het secundaire proces (back-office) te beperkt of erg gecompliceerd. De conclusie van het rapport (juni 2018) was dat de scholen als goede burens verder gaan en de samenwerking vooral (of: slechts) projectmatig zoeken. Zo wordt er nadrukkelijk samengewerkt bij de totstandkoming van Techniekplannen voor de regio West-Twente.

Met CSG **Het Noordik** is er nog een samenwerking op het gebied van Werving en Selectie. De beleidsadviseurs P&O van beide scholen hebben (in opdracht) een notitie geschreven over de mogelijkheden om de samenwerking op het gebied van P&O uit te breiden. Daarnaast organiseren Noordik en Reggesteyn samen de reflectiedagen voor medewerkers in Zenderen. De beide bestuurders hebben in 2018 enkele bilaterale ontmoetingen gehad en afgesproken om deze te continueren.

Eind 2017 is begonnen met een onderzoek naar de zogenaamde onderwijsondersteunende of **secundaire processen**. Vanwege de (gewenste) ontwikkelingen binnen het primaire proces, maar ook met het oog op de krimp (en dus verminderende inkomsten) willen we de mogelijkheden tot meer efficiëntie en/of effectiviteit expliciet in beeld laten brengen. In december 2018 zijn adviezen van 3 interne werkgroepen naar de schoolleiding gestuurd. Een directe vertaling naar concrete acties bleek in 2018 nog niet mogelijk.

Zaterdag 17 maart aanstaande

‘Benut je talent’ thema tijdens bezoek minister Slob bij Reggesteyn

Zaterdag 17 maart brengt dhr. A. Slob, minister van Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media, op uitnodiging van de Christen-Unie een bezoek aan CSG Reggesteyn, vestiging Willem de Clercqstraat. Tijdens dit bezoek wordt de verbinding tussen de overheid, de ondernemers en het onderwijs (3 O's) in de gemeente Hellendoorn belicht. In het belevingslokaal, waar deze ontmoeting plaatsvindt, wordt onder het genot van een lunch stilgestaan bij de unieke samenwerking tussen deze drie partijen, waarbij het benutten van talenten centraal staat.

Dat het bezoek van de minister plaatsvindt in het belevingslokaal is een bewuste keuze; dit lokaal is tot stand gekomen dankzij een unieke samenwerking tussen ondernemers, gemeente Hellendoorn en CSG Reggesteyn. Leerlingen kunnen hier niet alleen hun talenten ontdekken, maar ook bewuster een keuze maken die goed aansluit op de arbeidsmarkt van hun toekomst.

Presentatie

Tijdens de lunch houden wethouder mw. J.H. van den Dolder-Soeten (wethouder gemeente Hellendoorn), dhr. W. Ligtenberg (voormalig algemeen directeur en huidige adviseur directie Metal Machinebouwers BV) en mw. I. Munter-Bronsvort, (directeur

CSG Reggesteyn Nijverdal) een korte presentatie. Tussentijds is er ruimte voor het stellen van vragen en het zien van praktijkvoorbeelden. Daarnaast zijn er ook docenten, leerlingen en partijgenoten aanwezig tijdens de lunch.

5. Faciliteiten die goed onderwijs mogelijk maken

- Duurzame, kwalitatief hoogstaande huisvesting in Nijverdal/Hellendoorn en Rijssen
- Onderwijs in de praktijk
- Informatietechnologie

In 2018 zijn veel gesprekken gevoerd met bestuurders en ambtenaren van de gemeente Hellendoorn over de mogelijkheden om te komen tot **nieuwbouw** voor Reggesteyn Nijverdal op een unilocatie. In het voorjaar verscheen een gezamenlijk opgesteld rapport waarin duidelijk werd gemaakt dat de locatie aan de Noetselerbergweg de voorkeur heeft van alle betrokkenen en dat nieuwbouw om vele redenen verstandiger is dan renovatie. Na de gemeenteraadsverkiezingen heeft het nieuwe college van B&W de uitkomsten van het rapport overgenomen en vertaald in de ambitie om te komen tot een toekomstbestendig, duurzaam en energieneutraal schoolgebouw. Eind 2018 is in een projectgroep begonnen met een studie naar de financiële haalbaarheid. Een ingewikkeld vraagstuk in tijden waarin de bouwprijzen hoog zijn en de gemeentelijke begrotingszorgen groot. Toch moet er begin 2019 duidelijkheid komen in een dossier dat dan al bijna 10 jaar speelt.

Goed onderwijs is onderwijs in verbinding met de omgeving en het bedrijfsleven. Veel van die bedrijven haakten bijvoorbeeld aan bij initiatieven vanuit het Technasium. In 2018 hebben we met name in Rijssen volop gewerkt aan plannen rond Techniek. De overheid heeft in 2018 subsidie in de vorm van zogenaamde **Techniek-gelden** in het vooruitzicht gesteld. Vanaf 2020 moeten daar wel gedegen en innovatieve plannen onder liggen. Onder leiding van de directeur Rijssen Gerard Rutterkamp is een regio (West-Twente) gevormd en zijn veel partners betrokken bij dit proces.

De goede samenwerking tussen overheid, ondernemers en onderwijs (3xO) trokken ook in 2018 landelijke aandacht. In maart was minister Slob te gast bij de vestiging Willem de Clercqstraat in Nijverdal, in oktober kwam hij, samen met gedeputeerde Eddy van Hijum en ambtenaren, naar Reggesteyn Rijssen. Tijdens het landelijke congres van de VO-Raad noemde en roemde hij de initiatieven van Reggesteyn als voorbeeld voor andere scholen.

In 2018 heeft Reggesteyn de laatste grote stappen gezet om te komen tot een goede **ICT** infrastructuur. Een digitale werkomgeving werd actief: medewerkers krijgen via dit platform veel informatie maar kunnen ook plaats- en tijdonafhankelijk aan het werk met digitale bestanden. De DWO maakt ook het samenwerken makkelijker. Daarnaast hebben we in 2018 afscheid genomen van de projectorganisatie van Expanding Visions: de structuur staat en de verdere implementatie is aan onszelf. Belangrijkste stap is nog de introductie van devices voor leerlingen. Daartoe hebben we in 2018 de belangrijkste besluiten genomen.

6. Reggesteyn en de regio: verbonden en verantwoordelijk

Reggesteyn wil graag medeverantwoordelijk zijn voor een goed functionerende regio door leerlingen kansrijk op te leiden en goed voor te bereiden op hun participatie aan de samenleving.

- **Verantwoordelijkheid voor breed toegankelijk onderwijsaanbod vraagt om samenwerking in de regio**
- **Uitgaan van eigen kracht**
- **Samenwerking in de keten**
- **(Bestuurlijke) samenwerking**
- **Passend onderwijs**
- **Ouders en andere belanghebbenden**

Resultaten in 2018

In de periode 2012-2016 is door Reggesteyn sterk ingezet op de versterking van de samenwerking met CSG het Noordik. Een fusie bleek niet haalbaar. In 2017 en in 2018 heeft CSG Reggesteyn de keuze gemaakt om met verschillende partners samen te werken om verantwoordelijkheid te kunnen nemen voor de maatschappelijke opdracht. We kozen er in 2018 bewust voor om een netwerkorganisatie te zijn.

In de tijd van krimp willen we dus nadrukkelijk uitgaan van de eigen kracht als **zelfstandige** school. Vanuit die positie is in 2018 met de bestuurder van het Noordik verkend wat, na het niet doorgaan van een fusie, op welke gebieden onze samenwerking wel zou kunnen blijven of gaan gelden (zie pag. 23). Met De Waardenborch zijn praktische afspraken gemaakt, die het mogelijk maken om goede burens te zijn zonder verdergaande structurele bestuurlijke samenwerking.

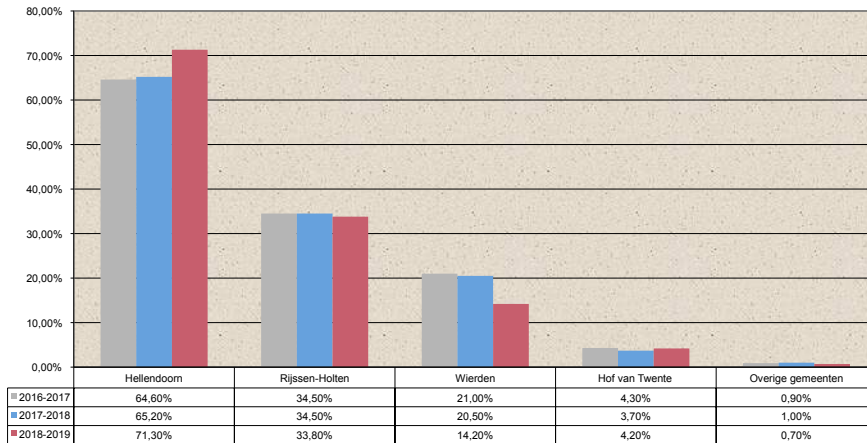
We hebben in 2018 wel nadrukkelijk ingezet op de verkenning van mogelijkheden tot samenwerking met **primair onderwijs** en vervolgonderwijs. De bestuurders van CSG Reggesteyn en 'Ieder Kind Telt' (PCO Helendoorn/Nijverdal) hebben opdracht gegeven tot het opstellen van een advies om te komen tot een betere doorgaande leerlijn. Vier schoolleiders hebben deze taak opgepakt en komen in het voorjaar van 2019 met een advies. Met de bestuurder van PCPO Rijssen is afgesproken eenzelfde verkenning te gaan doen.

Met bestuurders van MBO (ROC van Twente) en HBO (Saxion) zijn de contacten aangehaald en we sluiten aan of nemen initiatief tot projecten die tot doel hebben thuisnabij een goede leerlijn mogelijk te maken. Zo wordt vanuit Rijssen gewerkt aan een Techniekplan (zie pag. 25) en wordt door de havo-afdeling in Nijverdal actief deelgenomen aan een Twents initiatief havo-hbo.

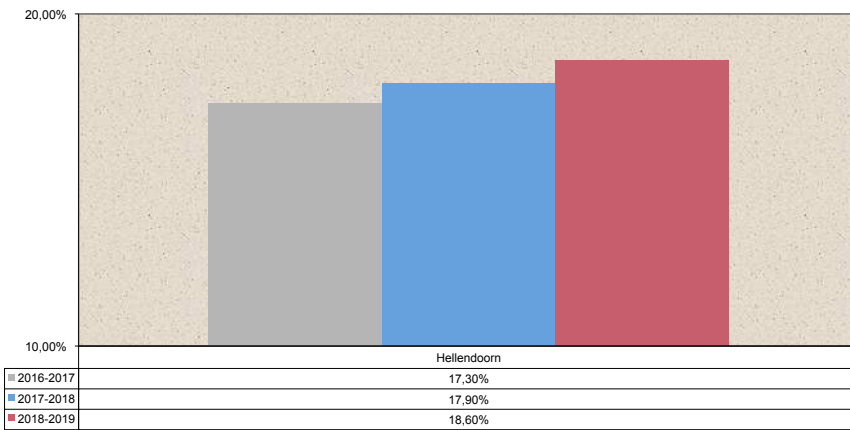
Binnen het Samenwerkingsverband **Passend Onderwijs** werd in 2018 een basisdocument vastgelegd op basis waarvan het nieuwe ondersteuningsplan kan worden opgesteld. CSG Reggesteyn heeft zich ook in 2018 hard gemaakt voor een koerswijziging. We willen meer expertise naar de leerling in plaats van de leerling naar de expertise. Op die manier wordt thuisnabij onderwijs mogelijk gemaakt voor steeds meer leerlingen en blijven er meer middelen beschikbaar voor onderwijs en ondersteuning binnen de eigen school. Onze betrokkenheid blijft duidelijk op verschillende niveaus: de bestuurder heeft zitting in het Dagelijks bestuur van het Samenwerkingsverband en Reggesteyn coördineert het in 2018 gestart project: 'Geen Kind Meer Thuis': door samenwerking tussen VO en VSO willen we leerlingen een onderwijsplek bieden (binnen locatie C), waar deze leerlingen voorheen geplaatst werden in het VSO.

Onze verbondenheid met de regio maakt dat we graag willen weten hoe er tegen onze school wordt aangekeken en wat de verwachtingen zijn. In 2018 werden zowel in Rijssen (Praktijkonderwijs) als Nijverdal (vestiging C) verwachtingsgesprekken met ouders en leerlingen gevoerd. Daarnaast hebben we met andere **aanspraakmakers** ontbijtsessies georganiseerd. We spraken in het najaar van 2018 met predikanten en enige tijd later met ondernemers en vertegenwoordigers van de gemeente. De uitkomsten van die gesprekken betrekken we in onze ontwikkelplannen.

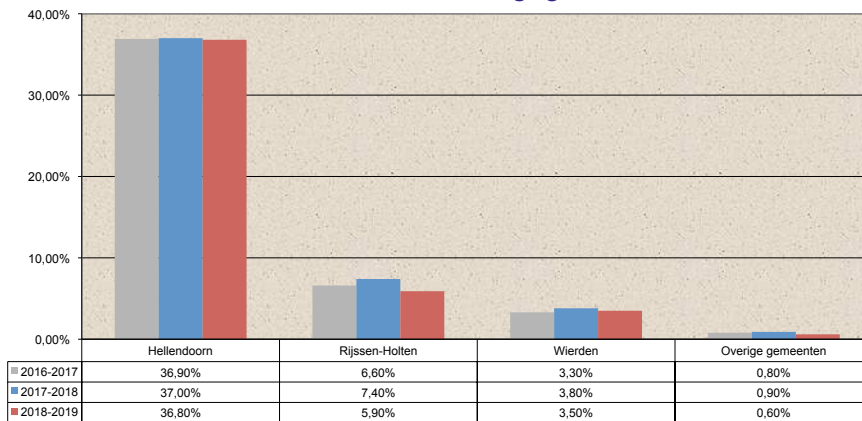
Marktaandeel Reggesteyn

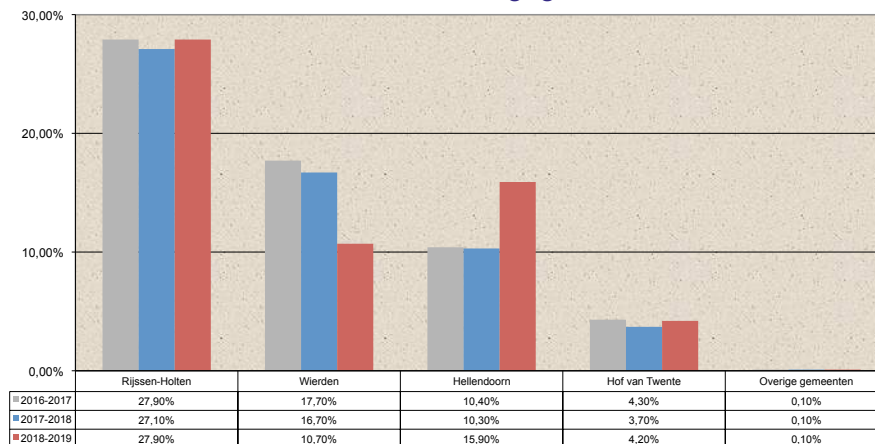
Marktaandeel vestiging C

Marktaandeel vestiging N

Marktaandeel vestiging R

7. Klachten en ongevallenregistratie

CSG Reggesteyn werkt met interne contactpersonen en externe vertrouwenspersonen. Zij zijn voor leerlingen, ouders/verzorgers en/of medewerkers te benaderen als men met zaken te maken krijgt die zij om redenen van vertrouwelijkheid niet kan of wil bespreken met de schoolleiding.

De vestiging Willem de Clercqstraat kent 1 vertrouwenspersoon, de vestiging Noetselerbergweg 2 en de vestiging Rijssen ook 1. Daarnaast zijn er 2 externe vertrouwenspersonen.

Interne contactpersonen

Dhr. Willem Makkinga, vestiging Willem de Clercqstraat

Mevr. Bea van der Meiden en dhr. Herro de Roest, vestiging Noetselerbergweg

Dhr. Bert Veneman, vestiging Rijssen

Externe vertrouwenspersonen

Dhr. Dick Smeijers

Mevr. Maria de Vries-Smelt

Voor de interne en externe vertrouwenspersonen was 2018 een rustig jaar.

In Rijssen waren er twee situaties waarbij door ouders de vertrouwenspersoon werd ingeschakeld. Eén van die situaties heeft niet geleid tot een voor de ouders bevredigende oplossing: een formele klacht werd ingediend bij een externe geschillencommissie in het voorjaar van 2018. De school heeft het advies van de geschillencommissie overgenomen. Voor de ouders bleek de door de school (eerder al) geboden oplossing uiteindelijk voldoende.

In Nijverdal werden enkele gesprekken met medewerkers gevoerd, maar zijn er verder geen bijzonderheden te melden.

Ongevallenregistratie

Vestiging	Aantal incidenten	Toelichting
N	3	2 incidenten gymsectie, afgehandeld volgens protocol. 1 incident is na onderzoek in overleg met alle betrokkenen afgehandeld.
C	0	
R	2	1 incident gymsectie, afgehandeld conform protocol. 1 incident is na onderzoek in overleg met alle betrokkenen afgehandeld.

8. Financieel bestuursverslag

Kerncijfers

	2018	2017	2016	2015	2014
Financieel					
Totale baten incl. financiële baten (x 1000)	25.446	24.894	24.826	24.865	23.909
Totale lasten (x1000)	24.676	25.315	25.295	25.495	23.796
Exploitatieresultaat (x1000)	770	-421	-469	-630	113
Eigen vermogen (x1000)	4.890	4.120	4.541	5.010	5.640
Totaal vermogen (x1000)	10.719	9.760	10.045	10.355	10.786
Solvabiliteitsratio (norm 0.35)	0.46	0.42	0.45	0.48	0.52
Liquiditeit (norm 1.20)	2.77	2.34	2.16	2.10	2.09
Rentabiliteit	3.0%	-1.7%	-1,9%	-2,5%	0,5%
Weerstandsvermogen (tussen 10% - 40%)	19%	17%	18%	20%	24%
Kapitalisatiefactor	37%	34%	35%	37%	45%
Rijksbijdrage / totale baten	97.1%	95.9%	95,2%	94,7%	94,8%
Personele lasten / totale lasten	79.3%	80,3%	77,4%	77,0%	80,1%
Materiële lasten / totale lasten	20,7%	19,7%	22,6%	23,0%	19,9%
Totale lasten / aantal leerlingen	8.845	8.936	8.642	8.490	8.015
Totale Inkomsten / aantal leerlingen	9.121	8.759	8.482	8.280	8.053
Personele lasten / aantal leerlingen	7.014	7.172	6.687	6.533	6.419
Materiële lasten / aantal leerlingen	1.830	1.764	1.955	1.957	1.596
Aantal leerlingen per 1-10 boekjaar					
• Totaal VO	2790	2830	2833	2927	3003
• Leerjaar 1 en 2	1123	1113	919	894	1046
• Havo 3-5	509	470	475	528	505
• VWO 3-6	335	349	381	356	359
• VMBO 3-4	507	482	522	554	514
• PRO 1-6	142	133	141	144	136
• LWOO	155	273	386	432	408
• OPDC 't Nijrees c.q. de Schakel	14	9	6	12	16
• VAVO	5	1	3	7	19
Rendementen onderwijs					
VMBO diploma na 4 jaar	98%	99%	98%	99%	98%
HAVO diploma na 5 jaar	87%	88%	90%	86%	86%
VWO diploma na 6 jaar	96%	96%	92%	92%	78%
Personeel in dienst					
Onderwijzers/leraren/docenten	175,1	177,5	191,5	201,5	205
Ondersteunend personeel	69.0	70,5	70	70	72
Totaal fte	244.1	248,0	261.5	271,5	277

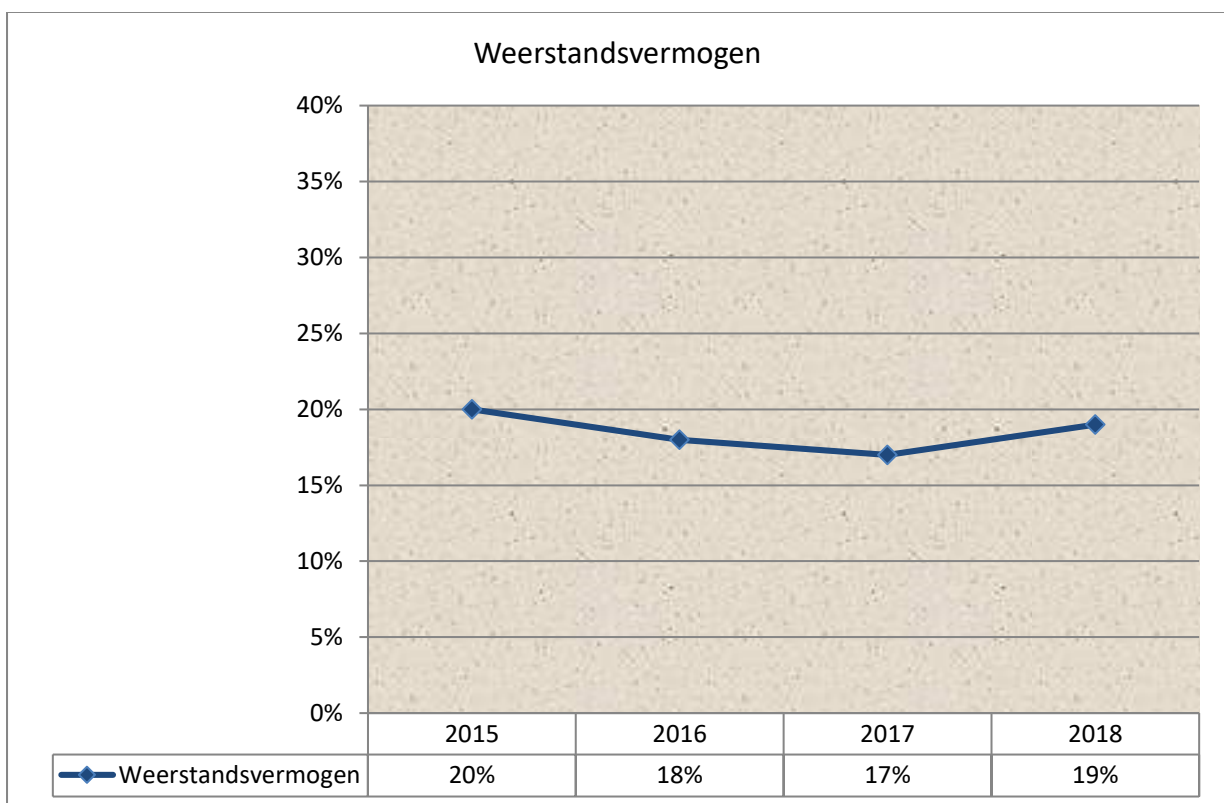
Financieel overzicht

Zoals uit de balans per ultimo 2018 kan worden opgemaakt is de financiële situatie van Reggesteyn bevredigend.

Weerstandsvermogen

Naar aanleiding van een schrijven van de VO-raad over het weerstandsvermogen als maat voor de reservepositie van schoolbesturen zijn ook binnen Reggesteyn het weerstandsvermogen en de daaruit te dekken financiële risico's bekeken.

Het weerstandsvermogen is het eigen vermogen uitgedrukt in een percentage van alle baten inclusief de financiële baten en exclusief de buitengewone baten. Als ondergrens wordt 10% gehanteerd. Indien het percentage boven de 40% komt, kan in het algemeen worden aangenomen dat de reserves te groot zijn voor de toekomstige risico's. Het weerstandsvermogen van Reggesteyn in 2018 is 19%. In 2017 was het weerstandsvermogen 17%. Dit percentage valt binnen de marges zoals gesteld in het schrijven van de VO-raad.

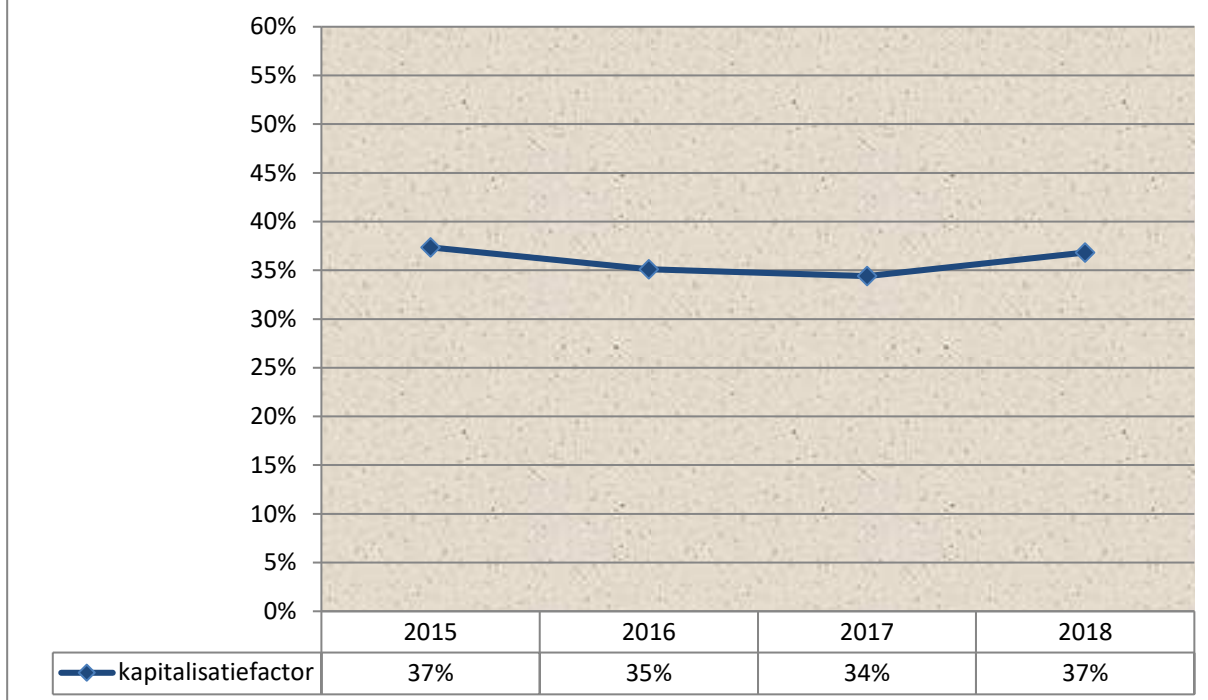
Kapitalisatiefactor

Naar aanleiding van de rapportage van de commissie Don hanteert het Ministerie OCW de kapitalisatiefactor als maatstaf om te signaleren of onderwijsinstellingen misschien een deel van hun kapitaal niet of inefficiënt benutten voor de invulling van hun taken.

De kapitalisatiefactor is het totale vermogen (balanstotaal) uitgedrukt in een percentage van alle baten inclusief de financiële baten en exclusief de buitengewone baten. Volgens de normen van de commissie Don behoort Reggesteyn tot de grote besturen. Voor grote besturen geldt een bovengrens van 35%. Reggesteyn heeft een kapitalisatiefactor van 37%.

Uit onderstaande grafiek blijkt dat de kapitalisatiefactor in 2018 is gestegen.

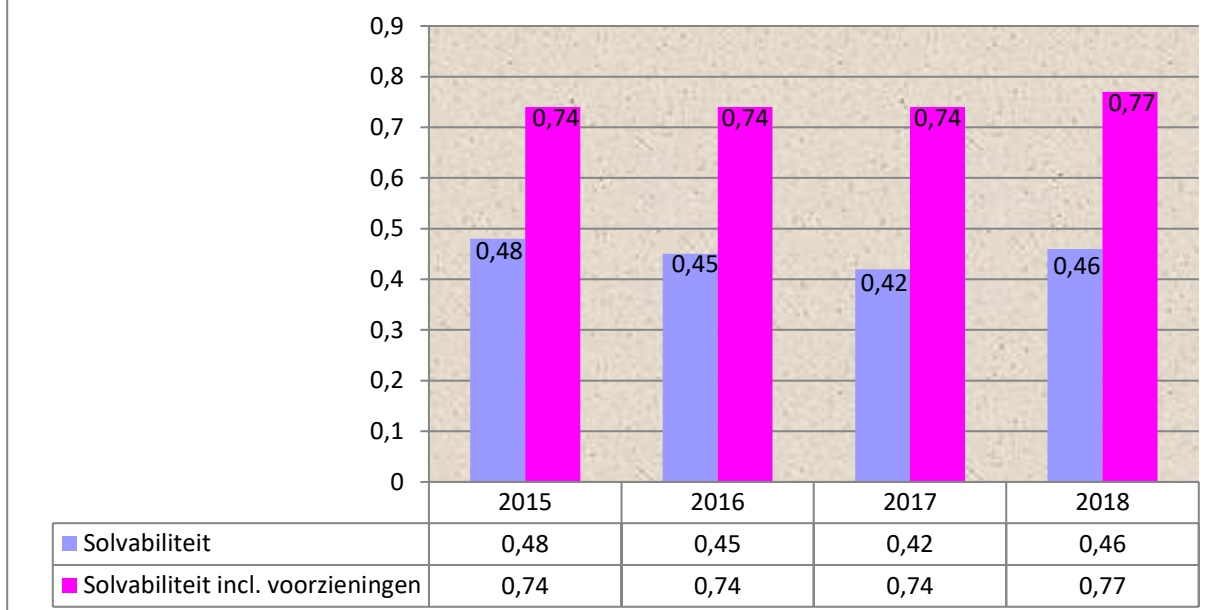
Kapitalisatiefactor

Solvabiliteit en liquiditeit

De solvabiliteit geeft aan hoeveel van het totale vermogen bestaat uit eigen vermogen. Is de solvabiliteit meer dan 50% dan betekent dit dat een instelling bij liquidatie kan voldoen aan de financiële verplichtingen tegenover de verschaffers van vreemd vermogen. De onderwijsinspectie geeft een ondergrens van 30% aan.

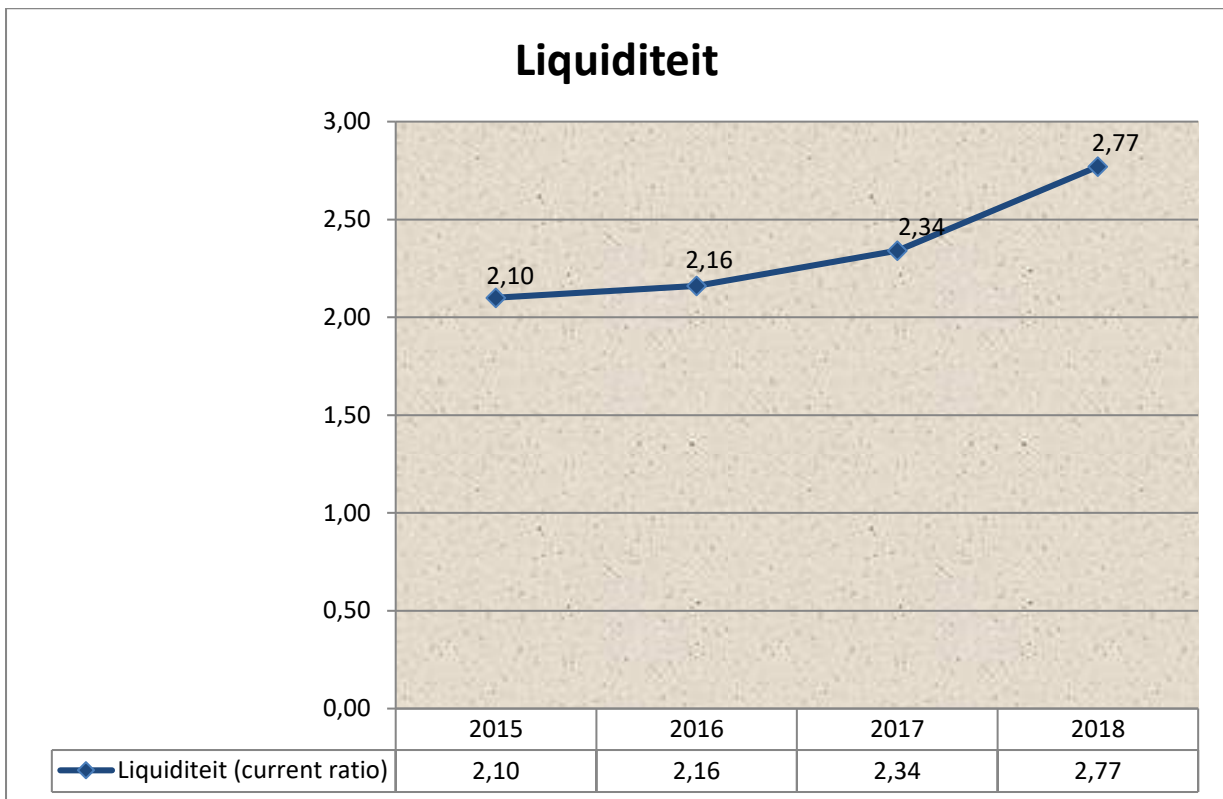
Solvabiliteit

Uit bovenstaande grafiek met het verloop van de solvabiliteit is af te leiden dat het vermogen van Reggesteyn voor het grootste deel bestaat uit eigen vermogen en voorzieningen. De solvabiliteit is in

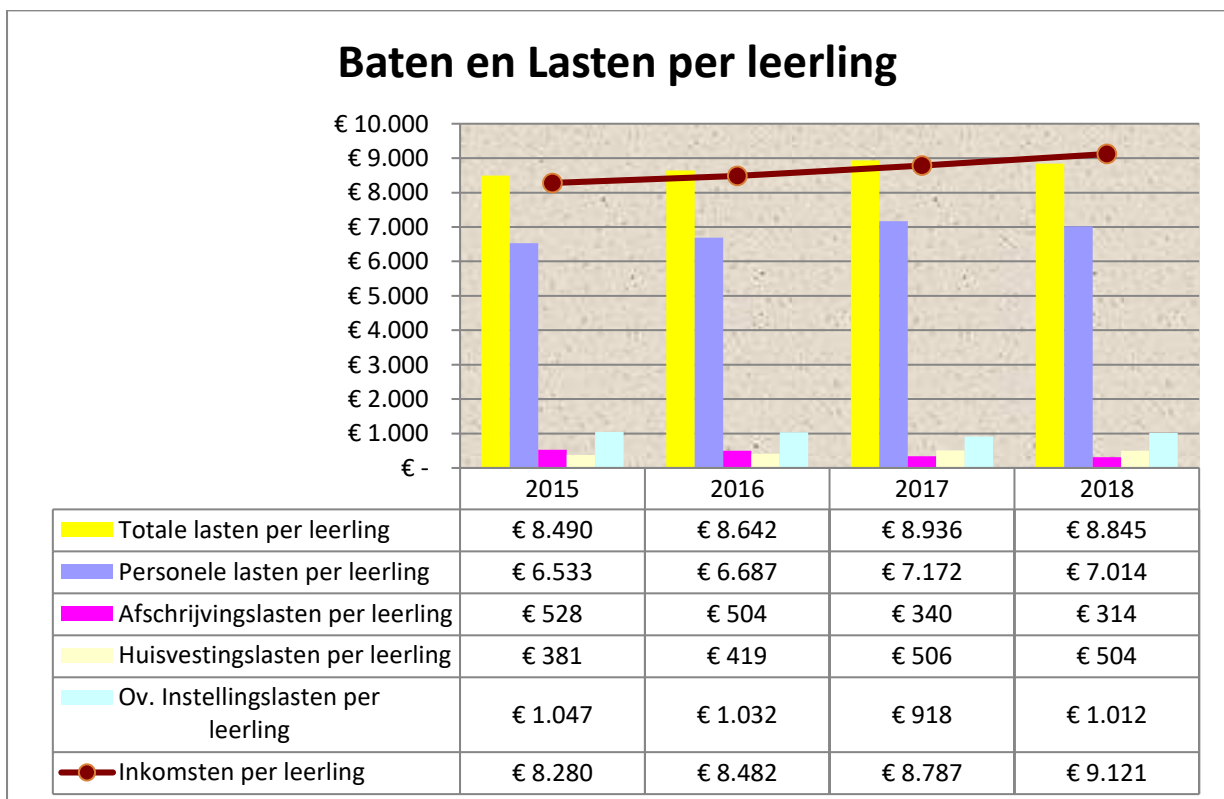
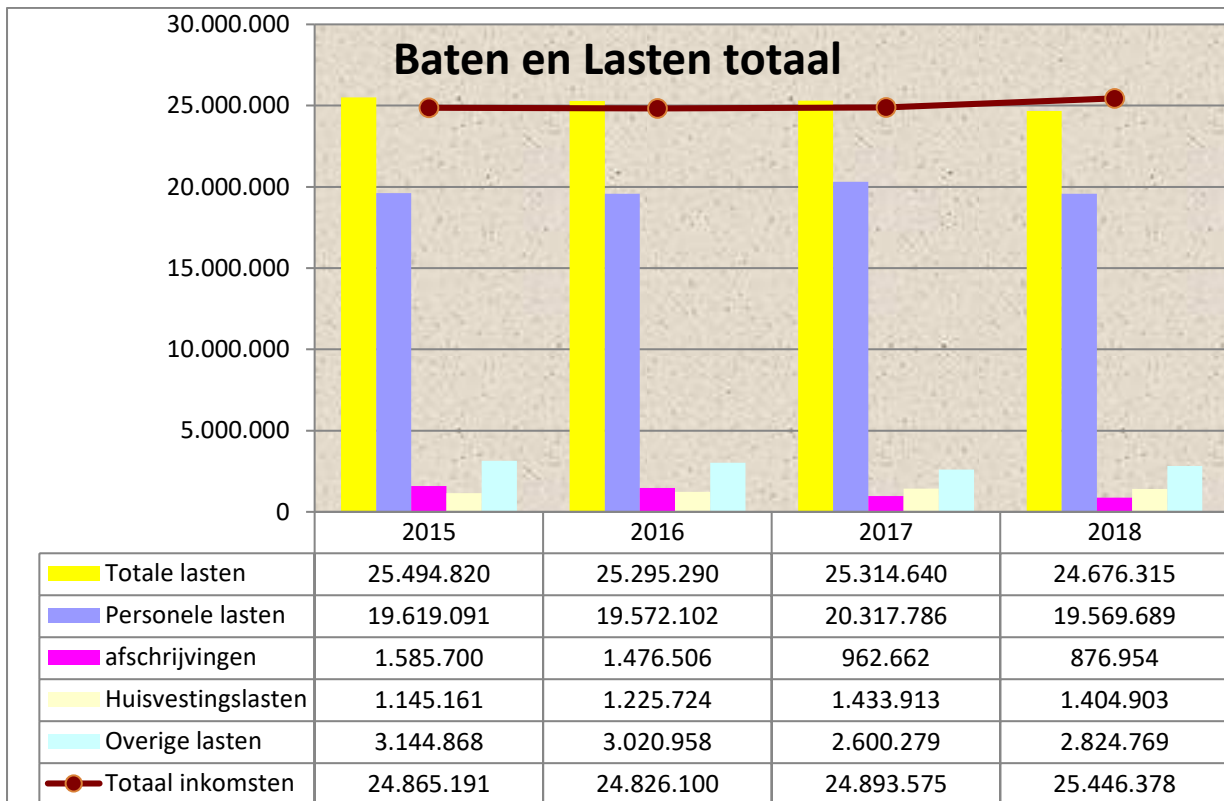
2018 toegenomen. Reggesteyn kent geen langlopende schulden. Het vreemde vermogen bestaat uit kortlopende schulden.

De liquiditeit (current ratio is vlottende activa/kortlopende schulden) geeft aan in hoeverre een instelling kan voldoen aan de lopende betalingsverplichtingen. Een waarde van 0.75 of meer is een gezonde waarde.

Baten en lasten ontwikkeling

Uit onderstaande grafieken zijn de baten en lasten van de afgelopen 4 jaar af te lezen.

Jaarrekening.

Uit de bijgaande financiële jaarrekening blijkt dat Reggesteyn in het jaar 2018 een overschot heeft van € 770k

	Realisatie 2018	Begroting 2018	Vershil
Rijksbijdrage	24.720.056	23.655.465	1.064.591
Overige inkomsten	725.737	691.294	34.443
Rente inkomsten	585	11.250	-10.665
Totaal inkomsten	25.446.378	24.358.009	1.088.369
Loonkosten	19.569.689	19.292.066	277.623
Afschrijvingen	876.954	951.237	-74.283
Huisvestingslasten	1.404.903	1.414.476	-9.573
Overige lasten	2.824.769	2.671.900	152.869
Totaal lasten	24.676.315	24.329.679	346.636
Vershil	770.063	28.330	741.733

Voor een uitgebreide financiële verantwoording wordt verwezen naar de jaarrekening 2018 welke als bijlage is opgenomen bij dit jaarverslag.

Indien het resultaat wordt gecorrigeerd voor de eenmalige posten is het genormaliseerd resultaat ongeveer € 285k, hetgeen beter is dan begroot.

Genormaliseerd resultaat		2018
Resultaat eind kalenderjaar		770
Meer Rijksbijdrage VMBO Techniek	119	
Meer inkomsten passend onderwijs	200	
Minder uitgave beleidsvrije ruimte CvB	124	
Totaal gecorrigeerd		443
Genormaliseerd resultaat		285

Begroot Resultaat		28
--------------------------	--	----

Vershil tussen begroot en werkelijk		257
--	--	-----

De belangrijkste afwijking t.o.v. de begroting vindt haar oorzaak in onderstaande ontwikkelingen:

1. De loonkosten zijn lager door minder uitgave vervanging (€ 169k).
2. Het aantal leerlingen is minder hard gedaald dan begroot met als gevolg dat de begrootte toevoeging aan de algemene reserve lager is (€ 70k).
3. Minder afschrijvingen (€ 45k) door het uitstellen van investeringen (ICT, gebouwen).

Risico's in de jaarrekening

Risico door uitkeringen

In het kader van de beheersing van uitgaven inzake uitkeringen na ontslag verrichten wij de volgende activiteiten:

- Bij ontslag met wederzijds goedvinden, dan wel op initiatief van de werkgever faciliteren wij de werknemer bij het vinden van een andere betrekking door het aanbieden van een scho- lings- dan wel begeleidingstraject om elders op korte termijn een baan te vinden
- Wij attenderen medewerkers bij wie het contract niet verlengd wordt, dan wel recent is afge- lopen actief op vacatures uit ons netwerk en op social media (facebook, LinkedIn). Daarnaast brengen we het CV van medewerkers, die daaraan hun medewerking wensen te verlenen, ac- tief onder de aandacht bij het netwerk van P&O-adviseurs. Dit netwerk bestaat uit deelnemers uit de regio's Groningen, Friesland, Utrecht, Drenthe, Overijssel en Gelderland.
- Indien gewenst ondersteunen wij oud-collega's bij het solliciteren via het UWV-portal.

CSG Reggesteyn maakt in haar normale activiteiten gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die CSG Reggesteyn blootstelt aan markt-, rente-, kasstroom-, krediet- en liquiditeitsrisico.

Kredietrisico

CSG Reggesteyn loopt kredietrisico over vorderingen opgenomen onder debiteuren, overige vorderin- gen en liquide middelen. Het maximale kredietrisico dat CSG Reggesteyn loopt bedraagt de boek- waarde van deze financiële instrumenten.

- Debiteuren betreffen ouderbijdragen. Dit betreffen vrijwillige ouderbijdragen. De omvang is gering.
- Overige vorderingen betreffen vooral vooruitbetaalde kosten voor het volgende jaar.
- Liquide middelen zijn ondergebracht bij de Rabobank. De rating van de Rabobank is AA.

Renterisico en kasstroomrisico

Er is geen sprake van langlopende financieringen met variabel rentende leningen. De overige kortlo- pendende vorderingen en schulden zijn niet rentedragend of het rente-effect is van verwaarloosbare be- tekenis. CSG Reggesteyn loopt hierdoor een beperkt renterisico over de vorderingen en schulden.

Liquiditeitsrisico

CSG Reggesteyn bewaakt de liquiditeitspositie door middel van opvolgende liquiditeitsbegroting. Het bestuur ziet erop toe dat voor CSG Reggesteyn steeds voldoende liquiditeiten beschikbaar zijn om aan de verplichtingen te kunnen voldoen.

Reële waarde

De reële waarde van de meeste in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorde- ringen, liquide middelen en kortlopende schulden, benadert de boekwaarde ervan.

CSG Reggesteyn maakt geen gebruik van afgeleide financiële instrumenten (derivaten). Tevens is er geen van in contracten besloten afgeleide financiële instrumenten, welke separaat van het basiscon- tract verwerkt dienen te worden.

Treasury statuut

CSG Reggesteyn heeft in 2017 het Treasury statuut geactualiseerd en in lijn gebracht met de gel- dende regelgeving.

Liquide middelen.

CSG Reggesteyn beschikt eind 2018 over de volgende liquide middelen:

Kasmiddelen	4.039
Banktegoeden Rabobank	6.208.207

Deze liquide middelen zijn dagelijks opvraagbaar

Continuïteitsparagraaf

In de paragraaf geeft Reggesteyn de verwachte ontwikkelingen voor de komende jaren, en de beheersmaatregelen die we nemen t.a.v. de ontwikkelingen en risico's weer.

Ontwikkelingen leerlingenaantallen en personele bezetting

Aantal leerlingen per 1-10 boekjaar	2018	2019	2020	2021
• Totaal VO	2790	2736	2666	2560
• Leerjaar 1 en 2	1123			
• Havo 3-5	509			
• VWO 3-6	335			
• VMBO 3-4	507			
• PRO 1-6	142			
• LWOO	155			
• OPDC 't Nijrees c.q. de Schakel	14			
• VAVO	5	5	5	5
Personeel in dienst ultimo jaar				
Management/directie	13,3	13,0	13,0	12,5
Onderwijzers/leraren/docenten	175,1	171,7	167,3	160,7
Ondersteunend personeel	55,7	54,6	53,2	51,1
Totaal fte	244,1	239,3	233,5	224,3

In de prognoses van de leerlingenaantallen is in dit schema uitgegaan van de gegevens zoals die in onze prognose zijn opgesteld.

De stichting bereidt zich voor op een (inmiddels ingezette) demografische krimp van aanzienlijke omvang: omstreeks 20% in twaalf jaar tijd. Van cruciaal belang voor het proactief omgaan met krimp is dat onze prognoses van leerlingenaantallen en benodigde personeelsformatie up-to-date blijven. We bereiden de strategische meerjarenpersoneelsplanning gedegen voor door het huidige personeelsbestand en de uitstroom die we de komende vijf jaar kunnen verwachten op basis van leeftijd goed te analyseren. Daarbij kijken we naar de bezetting per vak. Wij streven naar een flexibele schil die de te verwachten krimp van de komende 5 jaar kan opvangen. Daarnaast wordt ook gezocht naar mogelijkheden tot herinrichting van ondersteunende processen.

Balans

De onderstaande schattingen van de balanswaarden zijn door het bestuur vastgesteld in de meerjarenbegroting 2019-2023.

		2018	2019	2020	2021
		EUR	EUR	EUR	EUR
1	ACTIVA				
	VASTE ACTIVA				
1.1	Immateriële vaste activa	9	0	0	0
1.2	Materiële vaste activa	3.831	3.901	3.661	3.392
	TOTAAL VASTE ACTIVA	3.840	3.901	3.661	3.392
	VLOTTENDE ACTIVA				
1.4	Vorraden	3	7	7	7
1.5	Vorderingen	664	664	664	664
1.7	Liquide middelen	6.212	6.106	6.691	7.504
	TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	6.879	6.777	7.362	8.175
	TOTAAL ACTIVA	10.719	10.678	11.023	11.567
2	PASSIVA				
2.1	EIGEN VERMOGEN	4.890	4.701	4.937	5.196
2.1.1	Algemene reserve	4.080	3.897	4.145	4.418
2.1.2	Bestemmingsreserve privaat	226	226	227	227
2.1.6	Bestemmingsreserve publiek	584	578	565	551
2.3	VOORZIENINGEN	3.345	3.482	3.591	3.876
2.5	KORTLOPENDE SCHULDEN	2.484	2.495	2.495	2.495
	TOTAAL PASSIVA	10.719	10.678	11.023	11.567

Baten en Lasten

De raming van Baten en Lasten voor de jaren 2019 t/m 2021 zijn als volgt vastgesteld door het bestuur:

		2018	2019	2020	2021
		EUR	EUR	EUR	EUR
	Baten				
3.1	Rijksbijdragen	24.720	24.767	24.603	23.919
3.2	Overige overheidsbijdragen en –subsidies				
3.5	Overige baten	726	794	782	750
	Totale baten	25.446	25.561	25.385	24.669
	Lasten				
4.1	Personeelslasten	19.570	19.609	19.358	18.616
4.2	Afschrijvingen	877	948	969	999
4.3	Huisvestingslasten	1.405	1.333	1.356	1.379
4.4	Overige lasten	2.825	3.514	3.467	3.417
	Totale lasten	24.677	25.404	25.150	24.411
	Saldo baten en lasten				
5	Financiële baten en lasten	1	1	1	1
	Resultaat	770	158	236	259
	Bestemmingsreserve flexbapo	25	14	14	14
	Korting door daling van aantal leerlingen	-95	-140	-175	-265

Risicoanalyse en beheersmaatregelen

Er zijn voor onze school diverse ontwikkelingen op korte en middellange termijn, die mogelijk gevolgen hebben voor de financiële positie van de school. Bovendien zijn er ook risico's die het behalen van onderwijskundige doelen bedreigen.

In februari 2018 hebben we een risicoanalyse gemaakt in de brede zin van het woord. In april 2018 is de analyse afgerond met het benoemen van beheersmaatregelen. De belangrijkste risico's en effect van de beheersmaatregelen worden gecontroleerd en genoemd in de reguliere kwartaalrapportages.

Beleidsrisico onderwijskundige zaken (op basis van risico-analyse 2018)

De risico's met betrekking tot onderwijskundige zaken zijn op te delen in verschillende deelgebieden met elk hun eigen risico's en beleidsmaatregelen. De thema's zijn ontleend aan (de samenvatting van) ons Schoolontwikkelingsplan:

1. Leerlingen
 - a. *Meer aandacht voor vorming van leerlingen* is te breed geformuleerd: het risico bestaat dat er daardoor niet voldoende wordt gewerkt aan dit cruciale onderdeel van ons onderwijs. In de kaderbrief 2019-2020 worden de streefdoelen concreter uitgewerkt op basis van het SOP.
 - b. *Meer ruimte voor maatwerk en differentiatie in het onderwijs*. Docenten hebben niet altijd de vaardigheden om dit te bieden. Het risico bestaat dat we daardoor niet voldoende recht kunnen doen aan de verschillen tussen leerlingen. De deskundigheidsontwikkeling van docenten wordt integraal opgepakt in planvorming en expliciet opgenomen in ontwikkelplan 19/20.
 - c. *Meer verantwoordelijkheid bij leerlingen* is niet scherp geformuleerd. Het risico bestaat dat daardoor niet voldoende concrete stappen worden gezet op dit terrein. In de kaderbrief 2019/2020 wordt dit thema nadrukkelijk aangescherpt.
2. Medewerker
 - a. *Professionele ruimte voor medewerkers*. We zijn niet opgegroeid in een cultuur waarin eigen verantwoordelijkheden nemen vanzelfsprekend is. Risico is dat verantwoordelijkheden wel zijn beschreven, maar niet voldoende worden genomen. De besturingsfilosofie met ontwerpvariabelen wordt in 2019 vastgesteld. Dit is onderligger voor het MD traject leidinggevend: vanuit de schoolleiding zal immers structureel aandacht moeten zijn voor deze thematiek.
 - b. *Werkdruk kan leiden tot ziekteverzuim*. We hebben nieuw inzetbaarheidsbeleid en willen dat meer beleidsrijk gaan inzetten. Verzuimbeleid en uitvoering worden aangescherpt. Werkdruk docenten krijgt expliciet aandacht in 2019/2020, mede op basis van afspraken in de CAO.
 - c. *Onduidelijkheid over opvatting teams*. Risico is dat er te weinig sprake is van constructief samenwerken en samen leren. De opvatting over teams wordt vastgelegd in de nieuwe besturingsfilosofie en moet leiden tot betere afspraken in de teams
3. Omgeving
 - a. *Verschillen in het verwachtingspatroon van omgeving Rijssen en Nijverdal*. Risico is dat het identiteitsprofiel niet aansluit bij (verwachtingen van) de omgeving en we marktaandeel verliezen. Profilering Reggesteyn-breed en per vestigingsplaats is nodig. Van daaruit wordt een communicatieplan opgesteld: een externe partij werkt dit uit in 2019.

Risico's met gevolgen voor lasten/baten en de meerjarenbegroting.

1. *Bekostigingsstelsel*. De VO-raad en het ministerie van OCW hebben op hoofdlijnen overeenstemming bereikt over de vereenvoudiging van de bekostigingssystematiek in het voortgezet onderwijs. De hoofdelementen van het nieuwe bekostigingsmodel zijn een vaste voet per vestiging en een bedrag per leerling. Op dit moment is nog niet duidelijk hoe het definitieve nieuwe bekostigingsmodel voor ons zal uitpakken. Naar verwachting zullen onze inkomsten substantieel dalen en

dat is in combinatie met de nadere krimp zorgelijk.

Omdat de effecten van de definitieve nieuwe regeling nog niet bekend zijn en op z'n vroegst vanaf 2022 merkbaar worden, is er in de vigerende meerjarenbegroting nog niet op geanticipeerd.

2. *Bekostiging.* Aan de batenkant dreigt er een nieuwe taakstelling (= korting) na 2020 en volgende jaren, door het landelijk toegenomen aantal leerlingen in het voortgezet onderwijs en andere onderwijssectoren. Voor de begroting 2019 heeft dit nog geen gevolgen. Op langere termijn kunnen maatregelen van de overheid het resultaat verslechteren.
3. *Prestatiebox.* De VO-raad heeft aangegeven dat de verwachting is dat deze doelsubsidie een structureel onderdeel wordt van de bekostiging. Het risico bestaat dat de overheid deze doelsubsidie niet structureel maakt of zelfs beëindigd. In deze begroting wordt de redenering van de VO-raad gevolgd.
4. *Techniek Onderwijs.* De gelden die de overheid vrijmaakt voor het technisch VMBO zijn voor Reggesteyn redelijk zeker (hoewel voorzichtig geschat). Echter voor de jaren daarna wordt er slechts bekostiging gegeven voor projecten waarin meerdere scholen samenwerken met MBO. Tegenover deze extra inkomsten staan ook weer extra uitgaven. In deze begroting is ervan uitgegaan dat een deel (50%) van de huidige activiteiten ingebracht kunnen worden in de projecten. Wanneer deze projectvergoeding (deels) niet wordt binnengehaald, betekent dit een verslechtering van het resultaat en dat dan dekking moet worden gezocht in de meerjarenbegroting.
5. *Passend onderwijs.* In onze regio was sprake van een sterk negatieve verevening Passend Onderwijs. De meest voor de hand liggende aanpak om deze terugloop op te vangen, was het drukken van de kosten door minder leerlingen te verwijzen naar de tussenvoorzieningen en het VSO. Dit is in de afgelopen jaren succesvol gebleken, maar legt wel een stevige opdracht bij de reguliere scholen om leerlingen die zij voorheen niet konden bedienen, nu wel passend onderwijs te bieden. Daarvoor zijn (beperkt) extra middelen vanuit het samenwerkingsverband beschikbaar gesteld: deze zijn in de meerjarenbegrotingen verwerkt. Risico blijft dat er meer leerlingen tussentijds verwezen moeten worden naar speciale en duurdere onderwijsvoorzieningen.
6. *Leermiddelen.* CSG Reggesteyn heeft in 2018 de keuze gemaakt om vanaf 1-8-2019 een laptop te introduceren als persoonlijk leermiddel voor leerlingen. We werken met een ingroeimodel en beginnen in leerjaar 1. Omdat het om een leermiddel gaat, mogen en willen we geen extra kosten in rekening te brengen bij ouders. Met de ontwikkeling van ICT in het onderwijs is het aanbod voor aantrekkelijk, contextrijk, digitaal leermateriaal bij methodes sterk toegenomen, waarbij de digitale leermiddelen veelal aanvullend zijn en niet boek vervangend.
De lasten van digitale leermiddelen nemen daarom fors toe terwijl er geen extra baten tegenover staan. De aanname in de meerjarenbegroting is dat de kosten van het leermiddelenpakket per leerling met 15% wordt gereduceerd. Het risico is dat dit niet (volledig) wordt gerealiseerd.
7. *Extra krimp.* De leerlingenaantallen in de basisgeneratie zullen in de komende jaren sterk dalen is de verwachting. Daarmee neemt de concurrentie toe en worden de geprognosticeerde leerlingenaantallen onzekerder. Dit kan het resultaat verslechteren.
8. *Herstructurering.* Het project Herstructurering Ondersteunende Projecten (HOP) laat momenteel nog onvoldoende resultaat zien. De vraag is of na een verdere intensivering dit project de beoogde doelstelling kan bereiken. Daardoor kan de huidige kostenstructuur van de ondersteunende processen op langere termijn, juist bij dalende leerlingenaantallen, het resultaat verslechteren.
9. *Nieuwbouw Nijverdal.* Op het moment van productie van de begroting zijn nog geen resultaten bekend van het overleg met de gemeente Hellendoorn. Daarmee is onzeker welk effect de nieuwbouw in de aanloop van en na 2022/23 heeft op de huisvestingslasten en op het vermogen. Omdat dit om een omvangrijk project gaat, kan de financiële impact ook erg groot zijn. Ook kan het zijn dat nieuwbouw niet door gaat, met een alternatief scenario is in deze begroting nog geen rekening gehouden.

Planning en control.

Inhoudelijk startpunt van de Planning&Control-cyclus is het *Schoolontwikkelingsplan* (SOP), dat de school eenmaal per vier jaar opstelt. Het SOP wordt vastgesteld door de voorzitter van het College van Bestuur onder instemming van de Medezeggenschapsraad (MR) en goedgekeurd door de raad van toezicht (RvT).

Het SOP heeft een looptijd van vier jaar. Het bevat in ieder geval een beschrijving van de missie en visie van Reggesteyn en de ambities in onderwijs, met streefdoelen en indicatoren. Elk jaar wordt er een *Kaderbrief* opgesteld waarin voor het komend jaar normen worden gekoppeld aan de verschillende indicatoren. Elke unit, managementteam en afdeling van bedrijfsvoering stelt een *werkplan* op met activiteiten die een bijdrage leveren aan de realisatie van de streefdoelen.

Bij het opstellen van strategische doelen hoort ook het opstellen van een *risicoanalyse*. Deze is in 2018 uitgevoerd en wordt hierboven nader toegelicht.

Jaarlijks stelt het OBD een *begroting* op voor het komend jaar en een raming voor de vier daarop volgende jaren. De MR adviseert over de besteding van middelen op hoofdlijnen. Het college van bestuur (CvB) stelt die begroting vast, die wordt goedgekeurd door de RvT.

Het volgen van de realisering van de plannen en de bijsturing waar nodig maakt deel uit van de cyclus. Dit wordt verwezenlijkt in een vaste reeks van *overleggen*. In de eerste plaats in de units waar de voortgang van de werkplannen wordt besproken, in de managementteams van de vestigingen en in het overleg bestuur directie.

Tevens wordt er per kwartaal een (integraal) rapportage opgesteld dat inzicht geeft de ontwikkelingen rond onderwijs en personeel en uiteraard ook in het verloop van inkomsten en uitgaven. Deze *kwartaalrapportages* zijn in eerste instantie bedoeld als sturingsmiddel en worden als zodanig ook besproken in overleg tussen CvB en directie.. De gehele kwartaalrapportage komt aan de orde in de gehele Raad van Toezicht en ook in bespreking tussen CvB en MR. Het financiële deel van de kwartaalrapportage wordt besproken met de auditcommissie van de Raad van Toezicht

Conclusie

De financiële situatie van Reggesteyn is bevredigend te noemen. Vanuit de kasstromen en de meerjarenbegroting is er de komende jaren geen behoefte aan aanvullende financiering.

De belangrijkste kengetallen zijn allemaal op orde. Het weerstandsvermogen en de liquiditeit zijn in het afgelopen jaar toegenomen: in het licht van landelijke discussies over de reserveposities van scholen roept dit wellicht vragen op. Een sterke reserve- en liquiditeitspositie is voor Reggesteyn echter van groot belang gezien de uitdagingen die de komende jaren wachten. Deze uitdagingen worden uitvoerig toegelicht in de risicoparagraaf (blz. 40 en 41). De ontwikkelingen rond nieuwbouw in Nijverdal en rond leermiddelen zijn hierbij de meest in het oog springende.

Door de verwachte daling van het aantal leerlingen zal er de komende jaren geld moeten overblijven. De inkomsten worden immers gebaseerd op het aantal leerlingen op teldatum jaar T-1. De te verwachten personele uitgaven worden gebaseerd op het aantal geprognoseerde leerlingen per schooljaar. Bij een daling van het aantal leerlingen is het aantal op de teldatum T-1 hoger dan het aantal leerlingen in het schooljaar beginnend in jaar T.

We kijken zeer tevreden terug op het verslagjaar 2018. Niet alleen vanwege het positieve financieel resultaat. Het financieel bewustzijn en de verder aangescherpte P&C cyclus hebben een goede uitwerking gehad op de financiële processen.

1. Belangrijkste afwijkingen t.o.v. de begroting (die hebben geleid tot een positief resultaat t.o.v. de begroting) ontstonden door externe niet of nauwelijks te voorziene factoren:
2. We zijn er wederom goed in geslaagd de omvang van de ingezette formatie in de pas te laten lopen met de toegekende budgetten, die aangepast zijn aan de actuele leerlingenaantallen van het schooljaar 2018-2019.
3. Nieuwe stappen zijn gezet in de directe koppeling tussen het voorgenomen beleid, de operationele processen en de financiën. De doorontwikkeling van de Planning & Control cyclus past in dit beeld, net als het inrichten van valide kwartaalrapportages
4. De risicoanalyse is in 2018 uitgevoerd en heeft geleid tot een groot aantal beheersmaatregelen. Bovendien is het brede bewustzijn over het belang van een integrale aanpak gegroeid.

2018 was een bewogen jaar voor heel veel mensen binnen onze scholengemeenschap. Voor de organisatie was het onderwijskundig en financieel ook een goed jaar: daarom danken wij alle medewerkers die zich, op welke wijze dan ook, voor onze scholengemeenschap hebben ingezet.

A. van 't Veld,
Voorzitter College van Bestuur.
Nijverdal, mei 2019

MR Jaarverslag over 2018

Inleiding

In dit jaarverslag wordt een korte beschrijving gegeven van de activiteiten, de werkwijze en de bezetting, binnen de MR over het afgelopen kalenderjaar.

De MR vergadert in zijn geheel 8 keer per schooljaar en iedere geleding vergadert daarnaast ook 8 keer, dus zowel de OLG als de PMR. Mocht het nodig zijn, zoals in het voorjaar van 2018 i.v.m. het formatieplan, wordt er vaker vergadert. Daarnaast komen de commissies Onderwijs, Personeel en Financiën ook nog regelmatig bij elkaar om stukken te behandelen en de MR hierin van advies te voorzien. Ieder lid van de MR maakt deel uit van minimaal 1 commissie.

Onderwijs

Met ingang van het nieuwe schooljaar is er een nieuwe unitstructuur in Rijssen waar de MR een positief advies over heeft uitgebracht. De MR is van mening dat dit de beste oplossing is om rust en continuïteit te creëren in de basis- en kaderafdeling

Personeel

Medio 2018 is er door het personeel ingestemd voor een nieuw Inzetbaarheidsbeleid, dat per 1 augustus 2018 inging. Dit nadat de MR een positief advies had uitgebracht. Er zaten ook twee personen uit de MR in de werkgroep om tot een nieuw inzetbaarheidsbeleid te komen. Kernpunt van dit nieuwe beleid is dat de verdeling van lessen en bijbehorende taken in de units door de professionals wordt gedaan.

Wat heeft in 2018 op de MR agenda gestaan

• Begroting 2018	Positief advies MR
• Formatieplan 2018-2019	Instemming PMR/positief advies OLG
• Inzetbaarheidsbeleid	Instemming PMR/positief advies OLG
• Klokkenluidersregeling	Instemming MR
• Functionaris gegevensbescherming	Instemming MR
• Vakantieregeling 2018 – 2019	Instemming MR
• IT-reorganisatie	Instemming MR
• Functiebeschrijving informatiemanager	Instemming MR
• Scholingsplan 2018 – 2019	Instemming PMR/positief advies OLG
• Vaststelling ouderbijdrage 2018-2019	Instemming OLG/positief advies PMR
• Examenreglement 2018-2019	Instemming MR
• Schoolgids	Instemming MR
• Aanbesteding arbodienst	Instemming MR
• Verzuimbeleid/nieuw contract Arbodienst	Instemming PMR/positief advies OLG
• Kaderbrief 2018 – 2019	Instemming PMR/positief advies OLG
• Privacyreglement	Instemming MR
• Regeling gebruik bedrijfsmiddelen	Instemming MR
• Reglement cameratoezicht	Instemming MR
• Schoolondersteuningsplan 2018 – 2019	Instemming MR
• Startnotitie onderwijsassistenten 2.0	Positief advies MR
• Bevorderingsrichtlijnen 2018 – 2019	Instemming MR

Financiën

De teruglopende overheidsbekostiging en de terugloop in leerlingenaantallen in de komende jaren, was en is een regelmatig terugkerend punt op de MR agenda. De vraag die hierin besloten ligt is: welke structurele keuzes kan/wil Reggesteyn in dit kader maken om de jaarlijkse begroting sluitend te krijgen. Het denken hierover is het afgelopen jaar toch wel in een stroomversnelling geraakt.

Deels wordt dit veroorzaakt uit noodzaak (sluitende begroting) en deels ook door de overtuiging dat het onderwijs van de toekomst nieuwe en andere benaderingen vraagt in aanbod en uitvoering, waarin flexibiliteit en inspelen op nieuwe ontwikkelingen veel meer een belangrijk item is. Het geeft ook nieuwe energie, kansen en uitdagingen voor de toekomst. Binnen de financiële discussie speelde en speelt ook de vraag: hoe kunnen we als school voldoende ICT mogelijkheden/middelen en randvoorwaarden blijven creëren, om ons onderwijs goed vorm te kunnen blijven geven. In dit kader is ook gestart met een onderzoek hoe de ondersteunende processen m.b.t. het onderwijs, beter kunnen worden geprioriteerd en in kaart gebracht. Dit moet in de toekomst gaan leiden tot een herinrichting en herprofilering van de ondersteunende functies.

Bezetting en werkwijze MR

Na de verkiezingen zijn, per 1 augustus 2018 tot de MR toegetreden:

Leerlinggeleding:	Henk-Jan Harbers (5VWO N) Sirun Digici (5 VWO N) Jorrit Oude Roelink (2 VWO R)
Oudergeleding:	Gerdien Koedijk (R) Han Nijmeijer (R)
Personeelsgeleding:	Marco Timmer (OP N) Atiya Citgez (OOP N) Erika Huisman (OP R)

Het dagelijks bestuur van de MR bestaat uit: Peter Löwik (voorzitter), Michelle Klingeman (secretaris) en Gerdien Koedijk (ouder). Het afgelopen jaar is er regelmatig formeel overleg gevoerd met de bestuurder (CvB) en werd er ook regelmatig informeel met elkaar gesproken. Ook is er eenmaal overleg geweest met de Raad van Toezicht.

De gehele MR heeft in april een workshop gevolgd over 21st century skills. In december heeft de gehele MR, waaronder een groot aantal nieuwe leden, een training van de Algemene Onderwijsbond gevolgd. Deze bestond uit een ochtendtraining over het thema Krimp. Het middagedeelte betrof een basistraining medezeggenschap en het avondgedeelte ging over hoe je je als ouders en leerlingen kunt laten gelden binnen een school.

Contacten achterban

Als MR onderhouden we de contacten als volgt:

- Agenda's van de MR vergaderingen zijn publiek via intranet of mail.
- Niet MR leden kunnen als toehoorder de MR vergaderingen bijwonen.
- Informele gesprekken en contacten, b.v. tijdens 'de koffie'.
- Regelmatig verschijnt er een MR info bulletin voor m.n. de medewerkers van Reggesteyn.
- MR heeft een eigen emailadres: mr@reggesteyn.nl (staat ook open voor reacties).
- Voor het eerst is er dit jaar gebruik gemaakt van een poll. De meningen van het personeel zijn gevraagd via link op ons intranet. Deze manier van achterban raadpleging gaan we zeker vaker gebruiken.

Verslag Raad van Toezicht

Rol RvT

De Raad van Toezicht (RvT) is belast met het interne toezicht op het beleid van de bestuurder en op de algemene gang van zaken in Reggesteyn. Naast het gevraagd en ongevraagd adviseren van de bestuurder heeft de Raad formele taken bij het benoemen, ontslaan en belonen van de bestuurder en bij het vaststellen van de financiële stuur- en verantwoordingsdocumenten van de stichting, waaronder de begroting en de jaarrekening. De RvT evalueert de kwaliteit van het toezicht aan de hand van de code 'Goede Onderwijsbestuur'.

Aantal vergaderingen

De RvT heeft in 2018 zesmaal vergaderd met het College van Bestuur. In elke vergadering werd stilgestaan bij belangrijke ontwikkelingen op de scholen en in het onderwijs. In elke vergadering werd ook bij een specifiek thema stilgestaan zoals strategische personeelsplanning of huisvesting.

De auditcommissie vergaderde zes keer met het College van Bestuur, waarbij 1 keer de accountant aanwezig was om wettelijke controle 2017 te bespreken. De remuneratiecommissie voerde twee gesprekken met de bestuurder over zijn functioneren. Daarnaast voerde een afvaardiging van de RvT gesprekken met de MR. En tenslotte heeft de RvT een bezoek gebracht aan een vestiging van Reggesteyn en zich laten informeren over hoe het onderwijs daar wordt vormgegeven en uitgevoerd.

Onderwijskwaliteit

De RvT heeft als belangrijke taak toe te zien op de kwaliteit van het onderwijs. Dat doet de Raad aan de hand van de informatie die de bestuurder verstrekt in de vorm van kwartaalrapportages, uitslagen van enquêtes en inspectierapporten. In het gesprek aan de hand van deze bronnen kan de bestuurder zijn handel en wandel toelichten en verantwoorden en kan de Raad daarover zijn oordeel uitspreken en desgevraagd advies geven aan de bestuurder. De Raad kan tevreden constateren dat het met de kwaliteit van onderwijs op Reggesteyn goed gesteld is. Daarin spreekt de Raad ook zijn waardering uit voor het vele werk dat er wordt gedaan door docenten en medewerkers.

Identiteit

De RvT ziet er ook op toe dat de christelijke identiteit van Reggesteyn geborgd blijft. Die identiteit blijkt uit vele initiatieven en documenten maar vooral uit het handelen van de docenten en medewerkers. De RvT heeft kunnen constateren dat het gesprek over identiteit volop wordt gevoerd zowel intern met leerlingen en collega's als extern met ouders. Daarmee is de identiteit een levend onderwerp waaraan voortdurend wordt gewerkt.

Financiën

De Raad houdt toezicht op de doelmatige besteding van de door het Ministerie aan Reggesteyn ter beschikking gestelde middelen. De doelmatige besteding moet gezien worden in het licht van het Schoolontwikkelingsplan. Daarin is opgenomen dat Reggesteyn staat voor "onvoorwaardelijk, aandachtig, betrokken en creatief onderwijs dat zich verbindt aan de samenleving zoals wij die voor ogen hebben". Bovendien "[...] willen we leerlingen begeleiden bij het ontdekken van wie ze zijn en wie ze kunnen worden door te leren van en met

elkaar". De Raad houdt toezicht op de doelmatige inzet van middelen door gesprekken met de bestuurder, onder andere aan de hand van kwartaalrapportages. De huidige bestuurder heeft stappen gezet om deze kwartaalrapportage uit te breiden en het inzicht voor de Raad door de tijd heen te vergroten om zo een integraal beeld te kunnen vormen van de organisatie en de resultaten die zij behaalt. De Raad is blij met die ontwikkeling.

De constante verbetering van de onderwijskwaliteit en een breed aanbod van profielen zijn middelen om het genoemde doel te bereiken, waarbij goed personeel leidend is. De Raad houdt toezicht op de doelmatige inzet van personeel door behandeling van het formatieplan in haar vergadering ten opzichte van de ontwikkeling van leerlingaantallen, de onderwijskundige resultaten per vak, het per kwartaal volgen van de inzet van personeel ten opzichte van het gestelde budget (per locatie), ziekteverzuim (per locatie) en de ontwikkeling van de gemiddelde loonkosten.

In 2018 is een bezoek gebracht aan locatie Willem de Clerqstraat in Nijverdal in het kader van Passend Onderwijs en het Pluspunt. De Raad steunt de bestuurder in zijn inzet om de extra zorg voor kinderen naar de kinderen te brengen, in plaats van andersom. De overtuiging is dat deze aanpak tot betere resultaten leidt, tegen lagere kosten. De risico's voortvloeiende uit het samenwerkingsverband waren enkele malen onderwerp van gesprek, waarbij de bestuurder is bevraagd op zijn inzet en rol ten opzichte van het samenwerkingsverband.

Juist in tijden van krimp is het zaak te blijven zorgen voor een sluitende begroting. De auditcommissie ziet er namens de Raad op toe dat de financiën op orde zijn en blijven. Dat doen ze door regelmatig gesprekken te voeren met de bestuurder en de accountant aan de hand van de financiële stukken. Daaruit blijkt dat de financiële positie van Reggesteyn gezond is.

In 2018 is het Treasury Statuut vernieuwd. Over 2018 zijn er geen beleggingen gedaan en worden de liquide middelen aangehouden op bankrekeningen zodat ze kort beschikbaar zijn. De reden hiervan is dat op dit moment gesprekken worden gevoerd met de gemeente Hellendoorn over de huisvesting. Nieuwbouw kan leiden tot een bijdrage van Reggesteyn en daarmee is het onzeker hoeveel middelen op langere termijn beschikbaar zijn. Met de bestuurder is gesproken over de uitgangspunten van een eventuele bijdrage van Reggesteyn aan toekomstige huisvesting. Daarbij is het -wettelijk- uitgangspunt dat de gemeente zorgdraagt voor passende huisvesting. Nieuwbouw kan wel leiden tot versnelde afschrijving van enkele investeringen uit het verleden en nieuwe investeringen in inrichting. Er is gesproken over een bijdrage van Reggesteyn in een (extra) energiezuinig gebouw. Uitgangspunt daarbij is dat deze bijdrage door een lagere energierekening binnen een redelijke termijn kan worden terugverdiend.

In 2018 is sprake van een resultaat dat boven de begroting uitkomt. Met het bestuur is nadrukkelijk gesproken over de mate waarin dit overschot voorzienbaar was. Dit is slechts voor een klein deel het geval. De afwijking van het resultaat ten opzichte van het budget is nog binnen acceptabele marges, maar blijft een continue aandachtspunt.

Leermiddelen

Het bestuur is gesteund in haar plan om een pilot te draaien en vanaf leerjaar 2019-2020 breder te investeren in elektronische leermiddelen. Daarbij is ondersteuning van het leerproces het belangrijkste uitgangspunt. Daarnaast wil het bestuur de toegankelijkheid tot het onderwijs waarborgen door de leermiddelen om niet ter beschikking te stellen. Vanzelfsprekend worden wel afspraken gemaakt om te bevorderen dat de leerlingen voorzichtig met de elektronische leermiddelen omgaan.

Verder is goedkeuring gegeven aan een onderzoek en zo nodig een investering in maatregelen om het klimaat in de Rijssense vestiging te verbeteren.

Toekomst

Het is zeker geen garantie voor de toekomst dat de zaken nu goed gaan. De bestuurder werkt met zijn team en in overleg met de RvT aan plannen om de continuïteit van Reggesteyn ook in tijden van krimp te waarborgen. De RvT ziet er daarbij op toe dat kinderen in onze regio alle gelegenheid blijven houden om deel te kunnen nemen aan het christelijk onderwijs dat Reggesteyn biedt. De Raad heeft er alle vertrouwen in dat de bestuurder Reggesteyn goed voorbereidt op die toekomst.

Rooster van aftreden leden raad van toezicht

naam	datum benoeming	datum herbenoeming	termijn	datum aftreden
R. (Rindert) Ekhart	01-01-2014	01-01-2018	tweede	01-01-2022
A.A. (Arjen) van der Spek	01-12-2010	01-12-2014	tweede	01-01-2019
K.A.M.J.G. (Karin) van Boxtel	01-09-2013	01-09-2017	tweede	01-09-2021
H.R. (Jet) de Lange	01-09-2016	01-09-2020	eerste	01-09-2024
C.J. (Clazinus) Netjes	01-09-2016	01-09-2020	eerste	01-09-2024
R. (Rolf) Robbe	01-09-2016	01-09-2020	eerste	01-09-2024

Hoofd- en nevenfuncties leden college van bestuur en raad van toezicht

Naam	Hoofdfunctie	Nevenfuncties	Functie
		Organisatie	
RAAD VAN TOEZICHT			
Mevr. K.A.M.J.G. (Karin) van Boxtel	Eigenaar KaVaBo	CSG Reggesteyn	vicevoorzitter raad van toezicht
	Eigenaar TML Makelaars Hellendoorn B.V.	bestuur BLOS gemeente Hellendoorn	lid
Dhr. drs. R. (Rindert) Ekhart	ING Bank N.V., Financial Risk Officer	CSG Reggesteyn	lid raad van toezicht
		Stichtingsraad van het Wetenschappelijk Instituut voor het CDA	lid
Mevr. mr. H.R. (Jet) de Lange	Secretaris RvB Stichting GGZ Rivierduinen	CSG Reggesteyn	lid raad van toezicht
		Voorzitter van het college van kerkrentmeesters PKN-Didam	
		Extern toezichthouder op examens bij het Instituut bedrijfskunde en rechten van de faculteit economie van de HAN	
		Stichting Achterhoek VO te Doetinchem	lid raad van toezicht
		Rekenkamercommissie Gemeente Hof van Twente	lid
Dhr. mr. C.J. (Clazinus) Netjes	Eigenaar Nicias 3o - Bestuur Management Strategie	CSG Reggesteyn	lid raad van toezicht
		Vogellanden, Centrum voor Revalidatie en Bijzondere Tandheelkunde, Zwolle	voorzitter Raad van Toezicht en lid remuneratiecommissie
		Hondsrug College, Emmen	lid raad van toezicht en lid auditcommissie
		Waterschap Drents Overijsselse Delta, Zwolle	lid algemeen bestuur en lid auditcommissie
		Sociaal Economische Adviesraad SER-Overijssel	lid namens VNO-NCW Midden
		Vereniging Belangenbehartiging Algemeen Bestuurders Waterschappen, Den Haag	secretaris bestuur
		Bestuurlijke Overleg Samen werkt Beter Overijssel, Zwolle	lid namens VNO-NCW Midden
		Philadelphia Zorg, Amersfoort	lid Familieraad Noord
		Provincie Overijssel, Bestuurlijk Overleg Taskforce Natuur voor Elkaar	Bestuurlijk trekker Natuurlijk Kapitaal
		Menzis Zorgverzekeraar u.a., Wageningen	lid Ledenraad
Dhr. drs. R. (Rolf) Robbe	Beleidsadviseur en projectleider Hogeschool Viaa Zwolle	Gereformeerde Scholengemeenschap Groningen	lid raad van toezicht
		CSG Reggesteyn	lid raad van toezicht
		Cordeo Scholengroep	lid raad van toezicht
Dhr. drs. A.A. (Arjen) van der Spek	Predikant In de Kandelaar in Holten (PKN) en voorzitter van de kerkenraad	CSG Reggesteyn	voorzitter raad van toezicht
		Columnist voor het Gezamenlijk kerkblad van Drenthe en Overijssel en lid van de redactie	
COLLEGE VAN BESTUUR			
Dhr. drs. A. (Aart) van 't Veld	CSG Reggesteyn, voorzitter College van Bestuur	St. SWV 23-01 VO	lid dagelijks en algemeen bestuur

Bijlage 1

Stichting voor Protestants Christelijk Voortgezet Onderwijs

voor Nijverdal - Rijssen en omgeving

JAARREKENING

2018

Inhoudsopgave

	Pagina
Jaarrekening	
1. Balans per 31 december 2018	3
2. Staat van baten en lasten over 2018	5
3. Kasstroomoverzicht over 2018	6
Toelichting jaarrekening	
4. Toelichting behorende tot de jaarrekening 2018	7
5. Toelichting op de balans per 31 december 2018	13
6. Toelichting op de staat van baten en lasten 2018	23
7. Statutaire bepalingen inzake resultaatbestemming	29
Overige gegevens	
1. Samenwerkingsverbanden	30
2. WNT-verantwoording 2018 CSG Reggesteyn	31
3. Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	36
Bijlagen:	
1. Gegevens over de rechtspersoon	40

Jaarrekening**A.1.1 Balans per 31 december 2018**

(na resultaatbestemming)

1	ACTIVA	31-12-2018 EUR	31-12-2017 EUR
VASTE ACTIVA			
1.1	Immateriële vaste activa		
1.1.1	Licenties	<u>9.448</u>	<u>26.417</u>
		9.448	26.417
1.2	Materiële vaste activa		
1.2.1	Gebouwen en terreinen	1.365.044	1.224.012
1.2.2	Inventaris en apparatuur	<u>2.465.616</u>	<u>2.676.940</u>
		3.830.660	3.900.952
	TOTAAL VASTE ACTIVA	<u>3.840.108</u>	<u>3.927.369</u>
VLOTTENDE ACTIVA			
1.4	Vorraden		
1.4.1	Gebruiksgoederen	3.414	6.675
1.5	Vorderingen		
1.5.1	Debiteuren	63.078	97.454
1.5.7	Overige vorderingen	2.145	7.005
1.5.8	Overlopende activa	<u>598.340</u>	<u>560.029</u>
		663.563	664.488
1.7	Liquide middelen		
1.7.1	Kasmiddelen	4.039	3.340
1.7.2	Banken	<u>6.208.207</u>	<u>5.158.107</u>
		6.212.246	5.161.447
	TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	<u>6.879.223</u>	<u>5.832.611</u>
	TOTAAL ACTIVA	<u><u>10.719.331</u></u>	<u><u>9.759.980</u></u>

A.1.1. Balans per 31 december 2018

(na resultaatbestemming)

2	PASSIVA	31-12-2018	31-12-2017
		EUR	EUR
2.1 EIGEN VERMOGEN			
2.1.1	Algemene reserves	4.305.911	3.552.030
2.1.2	Bestemmingsreserves	<u>583.912</u>	<u>567.731</u>
		4.889.823	4.119.761
2.2 VOORZIENINGEN			
2.2.1	Personeelsvoorzieningen	1.539.533	1.351.953
2.2.3	Overige voorzieningen	<u>1.806.193</u>	<u>1.792.790</u>
		3.345.726	3.144.743
2.4 KORTLOPENDE SCHULDEN			
2.4.3	Crediteuren	392.137	430.388
2.4.7	Belastingen en sociale premies	809.479	831.120
2.4.8	Schulden terzake pensioenen	232.007	237.734
2.4.9	Overige kortlopende schulden	142.313	118.787
2.4.10	Overlopende passiva	<u>907.846</u>	<u>877.447</u>
		2.483.782	2.495.476
TOTAAL PASSIVA		<u><u>10.719.331</u></u>	<u><u>9.759.980</u></u>

A.1.2 Staat van baten en lasten 2018

	Rekening 2018 EUR	Begroting 2018 EUR	Rekening 2017 EUR
3 BATEN			
3.1 Rijksbijdragen	24.720.056	23.655.465	23.882.508
3.2 Overige overheidsbijdragen en subsidies	-	-	3.000
3.5 Overige baten	725.737	691.294	1.003.207
Totaal baten	25.445.793	24.346.759	24.888.715
4 LASTEN			
4.1 Personeelslasten	19.569.689	19.292.066	20.317.786
4.2 Afschrijvingen	876.954	951.237	962.662
4.3 Huisvestingslasten	1.404.903	1.414.476	1.433.913
4.4 Overige lasten	2.824.769	2.671.900	2.600.279
Totaal lasten	24.676.315	24.329.679	25.314.639
Saldo baten en lasten	769.478	17.080	-425.925
5 Financiële baten en lasten			
5.1 Rentebaten	585	11.250	4.860
5.3 Overige opbrengsten financiële vaste activa en effecten	-	-	-
Saldo financiële baten en lasten	585	11.250	4.860
Netto resultaat	770.063	28.330	-421.065

A.1.3 KASSTROOMOVERZICHT OVER 2016

	2018	2017
	EUR	EUR
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo van baten en lasten	769.478	-425.924
Aanpassingen voor:		
- afschrijvingen	876.954	962.662
- leermiddelen (waardevermindering boeken)	-	-
- mutaties voorzieningen	<u>200.983</u>	<u>277.467</u>
	1.077.937	1.240.129
Veranderingen in vlottende middelen:		
- voorraden	3.260	-4.662
- vorderingen	-9.155	-136.518
- schulden	<u>-11.694</u>	<u>-141.537</u>
Totaal Kasstroom uit bedrijfsoperaties	-17.589	-282.718
Ontvangen interest	<u>10.665</u>	<u>19.592</u>
	<u>10.665</u>	<u>19.592</u>
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	1.840.490	551.078
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in gebouwen en terreinen	-268.636	-8.652
Investerings overige materiële vaste activa	-521.055	-519.215
Desinvestering overige materiële vaste activa	-	0
Investerings immateriële vaste activa	<u>-</u>	<u>-</u>
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	-789.691	-527.867
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Aflossingen op leningen /g	<u>-</u>	<u>-</u>
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten	<u>-</u>	<u>-</u>
Mutatie liquide middelen	1.050.799	23.211
Beginstand liquide middelen	5.161.447	5.138.236
Eindstand liquide middelen	<u><u>6.212.246</u></u>	<u><u>5.161.447</u></u>

De investeringen materiële en immateriële vaste activa zijn gecorrigeerd voor de overlopende betalingen.

De interestlast is gecorrigeerd voor de overlopende ontvangsten.

Toelichting behorende tot de jaarrekening 2018

Algemeen

Juridische vorm en voornaamste activiteiten

CSG Reggesteyn is de school van de stichting; voor Protestants Christelijk Voortgezet Onderwijs voor Nijverdal-Rijssen en omgeving, statutair gevestigd aan de Noetselerbergweg 20 te Nijverdal. Inschrijfnummer KVK is 41031514. De voornaamste activiteiten van de stichting bestaan uit het stichten en instandhouden van één of meer protestants christelijke scholen voor voortgezet onderwijs in de regio Nijverdal-Rijssen en al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, in de ruimste zin des woords.

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld volgens de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. In deze regeling is bepaald dat de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (in het bijzonder RJ 660 Onderwijsinstellingen) van toepassing zijn en met inachtneming van de daarin aangeduide uitzonderingen. De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

De cijfers over 2017 zijn geherrubriceerd teneinde de vergelijkbaarheid met 2018 mogelijk te maken.

Het betreft de herrubricering van:

- de overlopende ontvangsten worden opgenomen onder de overige subsidies OCW.
- de dotatie overige voorzieningen onder de overige lasten naar dotatie voorziening groot onderhoud onder de huisvestingslasten.
- de diverse personele kosten onder de administratie en beheerlasten naar de overige personele lasten onder Personeelslasten.
- de overige personele bijdrage (€107 k) en de bruto lonen en salarissen (€ 79k) naar detacheringen onder de overig baten.

Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar CSG Reggesteyn zullen toevloeden en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van CSG Reggesteyn.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

De belangrijkste schattingen zitten in de volgende posten:

- Afschrijvingstermijnen materiële vaste activa worden beschreven onder het kopje materiële vaste activa.
- Bij de bepaling van de voorraad leermiddelen wordt uitgegaan van een gebruiksduur van 48 maanden.

Schattingwijzigingen

In 2018 hebben zich geen schattingswijziging voorgedaan.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten op grond van RJ290 onder andere overige effecten, handels en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, afgeleide financiële instrumenten (derivaten), handelsschulden en overige te betalen posten. In de jaarrekening van CSG Reggesteyn zijn de volgende categorieën financiële instrumenten opgenomen: debiteuren en crediteuren (financiële activa en financiële verplichtingen), geldmiddelen, overige vorderingen en overige financiële verplichtingen.

CSG Reggesteyn maakt geen gebruik van afgeleide financiële instrumenten (derivaten). Tevens is geen sprake van in contracten besloten afgeleide financiële instrumenten, welke separaat van het basiscontract verwerkt dienen te worden.

Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten - voor zover van toepassing - in de eerste opname worden meegenomen. Indien de financiële instrumenten bij de vervolgwaaarding worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de staat van baten en lasten, worden direct toerekenbare transactiekosten direct verwerkt in de staat van baten en lasten.

Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Algemeen

CSG Reggesteyn maakt in haar normale activiteiten gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die CSG Reggesteyn blootstelt aan markt-, rente-, kasstroom-, krediet- en liquiditeitsrisico.

Kredietrisico

CSG Reggesteyn loopt kredietrisico over vorderingen opgenomen onder debiteuren, overige vorderingen en liquide middelen. Het maximale kredietrisico dat CSG Reggesteyn loopt bedraagt de boekwaarde van deze financiële instrumenten.

- Debiteuren betreffen ouderbijdragen. Dit betreffen vrijwillige ouderbijdragen. De omvang is gering.
- Overige vorderingen betreffen vooral vooruitbetaalde kosten voor het volgende jaar.
- Liquide middelen zijn ondergebracht bij de Rabobank. De rating van de Rabobank is AA.

Renterisico en kasstroomrisico

Er is geen sprake van langlopende financieringen met variabel rentende leningen. De overige kortlopende vorderingen en schulden zijn niet rentedragend of het rente-effect is van verwaarloosbare betekenis. CSG Reggesteyn loopt hierdoor een beperkt renterisico over de vorderingen en schulden.

Liquiditeitsrisico

CSG Reggesteyn bewaakt de liquiditeitspositie door middel van opvolgende liquiditeitsbegroting. Het bestuur ziet erop toe dat voor CSG Reggesteyn steeds voldoende liquiditeiten beschikbaar zijn om aan de verplichtingen te kunnen voldoen.

Reële waarde

De reële waarde van de meeste in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, liquide middelen en kortlopende schulden, benadert de boekwaarde ervan.

Debiteuren

Debiteuren worden na eerste opname gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waarde wijzingen in de staat van baten en lasten.

Overige vorderingen

Overige vorderingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieverentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderinglasten.

Crediteuren, kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

Crediteuren, kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieverentemethode.

Immateriële vaste activa

Dit zijn investeringen ter verkrijging, ontwikkeling, onderhoud of verbetering van immateriële bedrijfsmiddelen. Als voorbeelden worden in de RJ onder andere genoemd: octrooien, computersoftware en copyrights.

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. De geactiveerde lasten hebben betrekking op de eerste aanschaf en de implementatie van administratieve programma's zoals AFAS (financieel), Raet (salaris en HRM), Magister (leerling administratie), NARIS (risicoanalyse) en de website.

Het geactiveerde bedrag wordt volgens de lineaire methode afgeschreven in 5 jaar.

Materiële vaste activa

De verbouwingen, inventaris en apparatuur, andere vaste bedrijfsmiddelen, materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen kostprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en de bijzondere waardeverminderingen. De activeringsgrens is gesteld op € 500.

Voor de verbouwing van de vestiging de Cattelaar in Rijssen worden de verbouwkosten geactiveerd.

De afschrijving begint wanneer de verbouwing of een gedeelte daarvan in gebruik wordt genomen.

De kostprijs bestaat uit de verkrijgings- of vervaardigingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik.

Onder het kopje voorziening groot onderhoud wordt aangegeven hoe CSG Reggesteyn omgaat met groot onderhoud.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. De jaarlijkse afschrijvingspercentages bedragen voor:

Gebouwen en terreinen	5 %
Interne verbouwingen en noodlokalen	10%
Interne verbouwingen vestiging C	20%
Schoolmeubilair	5 %
Kantoormeubilair	6 2/3 %
Machines/installaties lokalen	6 2/3 %
Overige inventaris lokalen	6 2/3 %
Audiovisuele middelen	20 %
Hardware	20 %
Automaten en leerling kluisjes	20 %
Overige inventaris	10 %
Leermiddelen	25 %

Voor verkoop beschikbare activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde

Bijzondere waardeverminderingen

Voor materiële vaste activa en immateriële vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te schatten voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort.

Wanneer de boekwaarde van een actief of een kasstroom genererende eenheid hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzondere waardevermindering verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde.

Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoorde bijzondere waardevermindering is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief of kasstroom genererende eenheid geschat.

Terugneming van een eerder verantwoorde bijzondere waardevermindering vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van de laatste bijzondere waardevermindering. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief (of kasstroom genererende eenheid) opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzondere waardevermindering voor het actief (of kasstroom genererende eenheid) zou zijn verantwoord.

Overige vorderingen

De grondslagen voor de waardering van vorderingen zijn beschreven onder het hoofd Financiële instrumenten.

Vorraden

De voorraden betreffen de gebruiksgoederen welke worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs.

De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en bijkomende kosten, zoals invoerrechten, transportkosten en andere kosten die direct kunnen worden toegerekend aan de verwerving van voorraden. Handelskortingen, rabatten en soortgelijke (te) ontvangen vergoedingen met betrekking tot de inkoop worden in mindering gebracht op de verkrijgingsprijs.

Vorderingen

De grondslagen voor de waardering van vorderingen zijn beschreven onder het hoofd Financiële instrumenten.

Voor onderwijsinstellingen vallende onder de WVO is het op basis van artikel 5 van de (Gewijzigde) Regeling "Onvoorziene gevallen bij invoering vereenvoudiging bekostiging voortgezet onderwijs" (kenmerk: WJZ-2005/54063802 en kenmerk VO/F-2006/1769) toegestaan een vordering op te nemen op de Ministerie van OCW. Hiervan is geen gebruik gemaakt. Volstaan wordt met vermelding onder de "niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen".

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Liquide middelen die niet direct ter directe beschikking staan worden toegelicht en zonodig geherrubiceerd. Liquide middelen die langer dan 12 maanden niet ter directe beschikking staan van de stichting worden verwerkt onder de financiële vaste activa.

Eigen vermogen

Onder het eigen vermogen worden de algemene reserves, de bestemmingsreserves en de bestemmingsfondsen gepresenteerd. De algemene reserve bestaat uit de reserves die ter vrije beschikking staan van het Bestuur.

Indien een beperktere bestedingsmogelijkheid door CSG Reggesteyn is aangebracht, dan is het aldus afgezonderde deel van het eigen vermogen aangeduid als bestemmingsreserve. Indien de beperktere bestedingsmogelijkheid door derden is aangebracht, dan wordt dit deel aangemerkt als bestemmingsfonds.

Voorts is binnen het eigen vermogen een onderscheid gemaakt naar publieke en private reserve.

Voorzieningen

Onder de voorzieningen worden de personele voorzieningen en de overige voorzieningen gepresenteerd. Tenzij anders aangegeven worden de voorzieningen opgenomen tegen de nominale waarde. Toevoegingen aan voorzieningen vinden plaats ten laste van de staat van baten en lasten. Uitgaven vinden rechtstreeks plaats ten laste van de voorzieningen.

Voorziening groot onderhoud

Voor verwachte kosten inzake periodiek onderhoud van gebouwen wordt een voorziening gevormd. De toevoegingen aan de voorziening worden bepaald op basis van het geschatte bedrag van groot onderhoud t/m 2027 en de periode die telkens verloopt tussen de werkzaamheden van groot onderhoud, een en ander zoals blijkend uit een meerjarenonderhoudsplan. De kosten van groot onderhoud worden verwerkt ten laste van de voorziening voor zover deze is gevormd voor de beoogde kosten. Voor de gebouwen in Nijverdal wordt ervan uitgegaan dat er in 2023 sprake zal zijn van verbouw of nieuwbouw. De voorziening groot onderhoud loopt voor de gebouwen in Nijverdal t/m 2023.

Reggesteyn maakt gebruik van de tijdelijke regeling waarbij het voor de boekjaren 2018 en 2019 is toegestaan de jaarlijkse toevoegingen aan de voorziening groot onderhoud te bepalen op basis van het voorgenomen groot onderhoud gedurende de gehele planperiode van het groot onderhoud op het niveau van het onderwijspand, gedeeld door het aantal jaren waaruit deze planperiode bestaat.

Jubileum- en spaarverlofvoorziening

De jubileum- en de spaarverlofvoorzieningen betreffen voorzieningen voor toekomstige jubileumuitkeringen en de verwachte toekomstige opname van spaarverlof door medewerkers van CSG Reggesteyn. De voorziening is bepaald op basis van de nominale waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumbedragen en de in de toekomst toe te kennen verlofsaldi. Geopteerd is voor een waardering op nominale waarde, omdat naar de mening van het College van Bestuur het effect van het contant maken van de verplichting niet significant is.

De berekening voor jubilea is gebaseerd op een gemiddeld bedrag per fte. Spaarverlof is gebaseerd op aantal gespaarde uren. De berekening voor spaarverlof is gebaseerd op aantal gespaarde uren X GPL.

Voorziening uitkeringen

De voorziening uitkeringen betreft de geschatte eigen bijdrage (25 %) van de bij ons bekende uitkeringen UWV. Bij deze schatting is uitgegaan van de voormalige personeelsleden die in 2017 een uitkering hebben en die ouder zijn dan 50 en waarbij de kans op een andere baan klein is. Van dit bedrag wordt 80% opgenomen in een voorziening.

Kortlopende schulden

De waardering van kortlopende schulden is toegelicht onder het hoofd Financiële instrumenten.

Overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen (waaronder geormerkte bijdragen) en nog te betalen bedragen terzake van lasten die aan een verstreken periode zijn toegekend. Van bedragen die voor meerdere jaren beschikbaar zijn gesteld, wordt het nog niet bestede gedeelte op deze post aangehouden. Vrijval ten gunste van de staat van baten en lasten geschiedt naar rato van de besteding.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Bij de bepaling van het resultaat wordt, met inachtneming van de waarderingsgrondslagen zoals opgenomen in RJ 660 (Onderwijsinstellingen), het baten- en lastenstelsel gehanteerd. De baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Lasten en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen, indien zij voor het vaststellen van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Rijksbijdragen, overige overheidsbijdragen en -subsidies

Rijksbijdragen, overige overheidsbijdragen en -subsidies uit hoofde van de lumpsum bekostiging worden in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft, volledig verwerkt als baten in de staat van baten en lasten.

Rijksbijdragen, overige overheidsbijdragen en -subsidies uit hoofde van specifieke doelbekostigingen, waaronder tweede- en derde geldstromen, worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruitontvangen baten zodra zij zijn ontvangen of zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat CSG Reggesteyn zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden. Bijdragen ter compensatie van door CSG Reggesteyn gemaakte lasten worden systematisch als baten in de staat van baten en lasten opgenomen in dezelfde periode als die waarin de lasten worden verantwoord, indien deze bijdragen betrekking hebben op het specifieke doel.

Overige baten

De post 'Overige baten' omvat onder andere de baten uit hoofde van de verhuur van accommodaties, ontvangsten uit hoofde van ouderbijdragen en de baten ingevolge de detachering van medewerkers. Baten worden opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn verwezenlijkt. Vooruit ontvangen baten worden als overlopende passiva in de balans opgenomen.

Personeelsbeloningen/pensioenen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten over de verslagperiode voor zover ze verschuldigd zijn aan de medewerkers van CSG Reggesteyn. Voor zover de verschuldigde betalingen op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen.

Pensioenregelingen

CSG Reggesteyn is aangesloten bij het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds (ABP). Het ABP is het bedrijfstakpensioenfonds voor overheidswerkgevers, waaronder onderwijsinstellingen. Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan het pensioenfonds verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Verder wordt op balansdatum een voorziening opgenomen voor bestaande additionele verplichtingen ten opzichte van het fonds en de werknemers, indien het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichtingen een uitstroom van middelen zal plaatsvinden en de omvang van de verplichtingen betrouwbaar kan worden geschat. Het al dan niet bestaan van additionele verplichtingen wordt beoordeeld aan de hand van de uitvoeringsovereenkomst met het fonds, de pensioenovereenkomst met de werknemers en andere (expliciete of impliciete) toezeggingen aan de werknemers. De voorziening wordt gewaardeerd tegen de beste schatting van de contante waarde van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen op balansdatum af te wikkelen.

Voor een op balansdatum bestaand overschot bij het pensioenfonds wordt een vordering opgenomen als CSG Reggesteyn de beschikkingsmacht heeft over dit overschot, het waarschijnlijk is dat het overschot naar CSG Reggesteyn zal toevloeien en de vordering betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Leasing

CSG Reggesteyn heeft operationele leasecontracten afgesloten. Een leaseovereenkomst waarbij de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het leaseobject geheel of nagenoeg geheel door de lessee worden gedragen, wordt aangemerkt als een financiële lease. Alle andere leaseovereenkomsten classificeren als operationele leases. Bij de leaseclassificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend en niet zozeer de juridische vorm. Waar de CSG Reggesteyn optreedt als lessee in een operationele lease, wordt het leaseobject niet geactiveerd. Leasebetalingen inzake de operationele lease worden lineair over de leaseperiode ten laste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode.

Bepaling reële waarde

De reële waarde van een financieel instrument is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en van elkaar onafhankelijk zijn.

- De reële waarde van beursgenoteerde financiële instrumenten wordt bepaald aan de hand van de marktnotering (biedprijs).
- De reële waarde van niet-beursgenoteerde financiële instrumenten wordt bepaald door de verwachte kasstromen contant te maken tegen een disconteringsvoet die gelijk is aan de geldende risicovrije markttrente voor de resterende looptijd vermeerderd met krediet- en liquiditeitsopslagen.

Verbonden Partijen

Van een verbonden partij is sprake indien deze partij beleidsbepalende invloed kan uitoefenen dan wel invloed van betekenis kan uitoefenen op het financieel en zakelijk beleid van de andere partij.

Indien sprake is van beleidsbepalende of -afhankelijke verbonden partijen dient in de toelichting van deze verbondenheid melding te worden gemaakt, onafhankelijk of er transacties hebben plaatsgevonden.

A.2.5 Toelichting op de balans per 31 december 2018

1 ACTIVA

VASTE ACTIVA

1.1 Immateriële vaste activa

	Aanschaf prijs	Cumulatieve afschrijvingen	Boekwaarde 1 januari 2018	Investerings	Desinvestering	Afschrijving	Cumulatieve afschrijving desinvestering	Aanschaf prijs	Cumulatieve afschrijving	Boekwaarde 31-12-2018
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Licenties	158.328	131.911	26.417		-	16.969	-	158.328	148.880	9.448

De geactiveerde ontwikkelingskosten betreffen intern gegenereerde immateriële vaste activa en hebben betrekking op de eerste aanschaf en de implementatie van administratieve programma's. De investeringen betreffen het programma Naris en de website.

De afschrijvingen zijn in de volgende post van de staat van baten en lasten verantwoord:

	2018	2017
Afschrijving immateriële vaste activa	16.969	21.225

1.2 Materiële vaste activa

	Aanschaf prijs	Cumulatieve afschrijvingen	mutatie per 1 januari 201	Boekwaarde 1 januari 2018	Investerings	Desinvestering	Afschrijving	Cumulatieve afschrijving desinvestering	Aanschaf prijs	Cumulatieve afschrijving	Boekwaarde 31-12-2018
	EUR	EUR		EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
1.2.1.1 Gebouwen en terreinen	1.443.887	219.875		1.224.013	268.636	-	127.605	-	1.712.523	347.480	1.365.044

CSG Reggesteyn is juridisch eigenaar van gebouwen en terreinen. Het economisch eigendom ligt sedert 1 januari 1997 bij de gemeenten.

In afwachting van nadere voorschriften terzake zijn de onroerende goederen PM opgenomen.

Het betreft de gebouwen aan de:

- Noetselerbergweg 20 te Nijverdal
- W. de Clercqstraat 7 te Nijverdal
- Cattelaar 2 te Rijssen.

	Aanschaf prijs	Cumulatieve afschrijvingen	Boekwaarde 1 januari 2018	bijzondere waarde- verminderingen	Investerings Desinvestering	Afschrijving cumulatieve afschrijving desinvestering	Aanschaf prijs	Cumulatieve afschrijvinge 31-12-2018	Boekwaarde		
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR		
1.2.2.1 Overige inventaris en app.	8.380.136	6.014.788	2.365.348	-	383.507	562.666	8.763.643	6.577.454	2.186.189		
1.2.2.2 Leermiddelen	1.223.905	912.313	311.592		137.548	499.911	169.713	499.911	861.541	582.114	279.427
	9.604.041	6.927.101	2.676.940	-	521.055	499.911	732.379	499.911	9.625.184	7.159.568	2.465.616

VLOTTENDE ACTIVA

1.4 Voorraden

1.4.1 Gebruiksgoederen	31-12-2018		31-12-2017	
	EUR	EUR	EUR	EUR
Voorraad gebruiksgoederen		<u>3.414</u>		<u>6.675</u>
		<u>3.414</u>		<u>6.675</u>

1.5 Vorderingen

	31-12-2018		31-12-2017	
	EUR	EUR	EUR	EUR
1.5.1 Debiteuren		63.078		97.454
1.5.7 Overige vorderingen				
Te ontvangen bankrente		-		-
Van derden terug te ontvangen	<u>2.145</u>		<u>7.005</u>	
Totaal overige vorderingen		2.145		7.005
1.5.8 Overlopende activa				
Detachering personeel	680		7.532	
Vooruit betaalde kosten	<u>597.660</u>		<u>552.497</u>	
Totaal overlopende activa		<u>598.340</u>		<u>560.029</u>
Totaal vorderingen		<u>663.563</u>		<u>664.488</u>

Debiteuren zijn in 2018 lager dan in 2017 (-€ 34k).

De vooruitbetaalde kosten zijn in 2018 hoger. De in 2018 aangeschafte leermiddelen die 1 schooljaar meegaan worden toegerekend aan de kalenderjaren 2018 en 2019. In 2019 is dit hoger dan in 2018 (€ 45k).

1.7 Liquide middelen			
1.7.1 Kasmiddelen		31-12-2018	31-12-2017
		EUR	EUR
	Kasmiddelen	4.039	3.340
	Totaal	4.039	3.340
1.7.2 Bankrekeningen		31-12-2017	31-12-2016
		EUR	EUR
	Rekeningen school-exploitatie	5.863.159	4.813.382
	Rekeningen bestuur	345.048	344.724
	Totaal	6.208.207	5.158.107
	Totaal liquide middelen	6.212.246	5.161.447

De rekening bestuur is een bankrekening die voornamelijk is aangewend voor het private gedeelte van de algemene reserve. De liquide middelen zijn terstond opeisbaar en staan ter vrije beschikking van CSG Reggesteyn.

2 PASSIVA

2.1 EIGEN VERMOGEN

2.1.1	Algemene Reserve	Stand per 1-1 2018	Resultaat	Vrijval herwaardering reserve	Stand 31-12 2018
		EUR	EUR	EUR	EUR
2.1.1.1	Algemene reserve	3.326.499	753.559	-	4.080.058
2.1.1.2	Reserve bestuur (private middelen)	225.531	323	-	225.854
		<u>3.552.030</u>	<u>753.882</u>	-	<u>4.305.912</u>

In de algemene reserve is onderscheid gemaakt in private middelen en publieke middelen. Reserve bestuur zijn de private middelen. De private middelen worden vermeerderd met de rente op de rekening bestuur.

2.1.2	Bestemmingsreserves (publiek)	Stand per 1-1 2018	Resultaat	Overige Mutaties	Stand 31-12 2018
		EUR	EUR	EUR	EUR
2.1.2.3	Flex-bapo	121.848	-24.846	-	97.002
2.1.2.4	Prestatiebox	445.883	41.027	-	486.910
		<u>567.731</u>	<u>16.181</u>	-	<u>583.912</u>

De bestemmingsreserve flex-bapo is opgenomen om aan te geven dat een deel van de algemene reserve wordt gebruikt om de gespaarde baporechten uit te keren.

De bestemmingsreserve prestatiebox is opgenomen omdat de inkomsten prestatiebox in het kalenderjaar binnenkomen terwijl de uitgaven pas in het schooljaar volgend op het kalenderjaar worden ingezet.

Totaal eigen vermogen	<u>4.119.761</u>	<u>770.063</u>	-	<u>4.889.824</u>
------------------------------	-------------------------	-----------------------	---	-------------------------

2.2 VOORZIENINGEN

2.2.1	Personeelsvoorzieningen	Stand per 1-1 2018 EUR	Dotatie EUR	Onttrekkingen EUR	Vrijval EUR	Stand per 31-12-2018 EUR	kortlopende deel <1 jaar	langlopende deel >1 jaar
2.2.1.1	Personeel - Jubilea	196.929	17.995	21.730	-	193.194	27.599	165.595
2.2.1.2	Personeel - spaarverlof	296.632	31.271	42.341	-	285.562	14.278	271.284
2.2.1.3	Personeel - uitkeringen	69.756	41.845		-	111.601	39.154	72.447
2.2.1.4	Personeel - Verlofuren OP	484.039	170.490	26.273	-	628.256	-	628.256
2.2.1.5	Personeel - Verlofuren OOP	304.597	16.323		-	320.921	-	320.921
	Totaal personeelsvoorzieningen	1.351.954	277.924	90.344	-	1.539.533	81.032	1.458.501

De personeelsvoorzieningen worden conform de regels binnen de RJ-660 en RJ-271 opgenomen. De personeelsvoorzieningen zijn verplichtingen jegens het personeel.

De voorziening Jubilea wordt bepaald aan de hand van historische gegevens van de afgelopen 9 jaar. Hierbij wordt ervan uitgegaan dat de leeftijdsopbouw hetzelfde blijft waardoor ook de uitgaven voor de komende 7 jaren geschat kunnen worden.

De voorziening spaarverlof betreft een voorziening voor het sparen van verlof door medewerkers. In de cao 2017/2018 (artikel 16.8) wordt dit als volgt omschreven:

1. De werknemer heeft het recht om verlof te sparen en dit vervolgens op te nemen. De werknemer kan per jaar maximaal 60 uur verlof sparen.

De werkgever kan in overleg met de P(G)MR dit maximum verhogen.

2. De voorwaarden voor de opname van spaarverlof zijn opgenomen in bijlage 5 van deze cao.

In Bijlage 5 punt H van de cao wordt aangegeven dat de werkgever een financiële reservering per werknemer opneemt ter dekking van de herbezetting van de verlofuren.

De hoogte van deze voorziening wordt bepaald door de gespaarde uren te vermenigvuldigen met de eind 2018 geldende GPL-tarieven. Hierbij is onderscheid gemaakt in directie en OP.

De voorziening uitkeringen betreft de geschatte eigen bijdrage (25 %) van de bij ons bekende uitkeringen UWV. Bij deze schatting is uitgegaan van de voormalige personeelsleden die in 2018 een uitkering hebben en die ouder zijn dan 50 en waarbij de kans op een andere baan klein is. Van dit bedrag wordt 80% opgenomen in een voorziening.

De voorziening verlofuren OP betreft het levensfasebewust personeelsbeleid welke vanaf 2014 is opgenomen in de cao. Gevolg van dit personeelsbeleid is dat alle personeelsleden een persoonlijk budget van 50 uur per jaar krijgen. Dit persoonlijk budget kan jaarlijks worden ingezet maar kan ook worden gespaard. De hier opgenomen post betreft de geldwaarde van de aangegeven gespaarde uren voor Onderwijsgevend Personeel.

De voorziening verlofuren OOP betreft het saldo van de verlofuren van alle OOP'ers per 31-12-2018 vermenigvuldigd met de geldende GPL.

2.2.3 Overige voorzieningen	Stand per 1-1 2018	Dotatie	Onttrekkingen	Vrijval	Stand per 31-12-2018	kortlopende deel <1 jaar	langlopende deel >1 jaar
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
2.2.1.1 Groot onderhoud gebouwen	1.792.791	200.000	186.597	-	1.806.193	323.479	1.482.714
Totaal Overige voorzieningen	1.792.791	200.000	186.597	-	1.806.193	323.479	1.482.714

De voorziening groot onderhoud wordt gebruikt voor de uitgaven van groot onderhoud ten behoeve van de drie gebouwen (inclusief noodgebouwen). De dotatie wordt bepaald aan de hand van een meerjaren onderhoudsplan welke om de twee jaar wordt herzien door een extern bureau. De daadwerkelijke jaarlijkse uitgaven kunnen verschillen van de geplande uitgaven. Dit kan komen door een verschuiving van het moment van uitvoering. In het onderhoudsplan wordt een schatting gemaakt van de toekomstige kosten. De daadwerkelijke kosten kunnen lager of hoger uitvallen.

2.4 KORTLOPENDE SCHULDEN	31-12-2018		31-12-2017	
	EUR	EUR	EUR	EUR
2.4.3 Crediteuren		392.137		430.388
2.4.7 Belastingen en premies sociale verzekeringen		809.479		831.120
2.4.8 Schulden terzake pensioenen		232.007		237.734
2.4.9 Overige kortlopende schulden				
Bindingstoelage	73.241		71.287	
Personeelsverenigingen	20.856		24.413	
Overige	48.217		23.088	
		<u>142.313</u>		<u>118.787</u>
		<u>1.575.936</u>		<u>1.618.029</u>

Ten laste van de staat van baten en lasten wordt aan de personeelsverenigingen een bijdrage verstrekt. Naast deze bijdrage wordt maandelijks door de leden van de PV bijgedragen.

Het saldo ultimo boekjaar is het saldo van de genoemde bijdragen minus de betaalde kosten van activiteiten. De schulden hebben een looptijd < 1 jaar.

2.4.10 Overlopende passiva	31-12-2018	31-12-2017
	EUR	EUR
Vooruit ontvangen bedragen	213.729	179.147
OC&W geoormerkte subsidie	54.024	92.419
OC&W niet-geoormerkte subsidie	22.370	22.381
ESF opbrengsten	31.977	
Te verrekenen ontvangsten	738	738
Vakantiegeld	585.006	582.762
Totaal overlopende passiva	907.846	877.447
Totaal kortlopende schulden	2.483.782	2.495.475

G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekening clausule (Regeling ROS art.13,lid2 suba en EL&I regelingen betrekking hebbend op de EL&I subsidies)

Omschrijving	Toewijzing kenmerk	datum	bedrag van toewijzing EUR	Ontvangen t/m verslagjaar EUR	De prestatie is ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking	
					geheel afgerond	nog niet geheel afgerond
Regeling lerarenbeurs voor scholing, zij-instroom en bewegingsonderwijs 2009-2017 (zij-instroom : DL/B/110284		6-mei-09	20.000	20.000	X	
Regeling lerarenbeurs voor scholing, zij-instroom en bewegingsonderwijs 2009-2017 (zij-instroom : VO/1091439		13-apr-17	20.000	20.000		X
Regeling lerarenbeurs voor scholing, zij-instroom en bewegingsonderwijs 2009-2017 (zij-instroom : VO/1091439		14-apr-17	20.000	20.000		X
Regeling lerarenbeurs voor scholing, zij-instroom en bewegingsonderwijs 2009-2017 (studieverlof : DL/B/110284		6-mei-09	55.804	55.804	X	
Regeling lerarenbeurs voor scholing, zij-instroom en bewegingsonderwijs 2009-2017 (studieverlof : DL/B/110284		18-mei-09	53.961	53.961		X
Regeling lerarenbeurs voor scholing, zij-instroom en bewegingsonderwijs 2009-2017 (studieverlof 2017)	DL/B/110284	18-mei-09	9.472	9.472		X
LOF aanvraag (LOF16-0305-1198393)	PO/779628	29-sep-15	29.478	29.478	X	
Aanvullende bekostiging technisch vmbo	VO/1364203	13-jun-18	264.479	264.479	X	
	totaal		473.194	473.194		

G2. Verantwoording van subsidies met verrekening clausule (Regeling ROS art.13,lid2 sub a en EL&I regelingen betrekking hebbend op de EL&I subsidies)

G2.A. aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing kenmerk	datum	bedrag van toewijzing €	ontvangen t/m verslagjaar €	totale kosten €	Te verrekenen €
--------------	--------------------	-------	-------------------------	-----------------------------	-----------------	-----------------

G2.B. Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing kenmerk	datum	bedrag van toewijzing €	saldo 1-1-2017 €	ontvangen in verslagjaar €	lasten in verslagjaar €	Totale kosten	saldo nog te besteden
							31-12-2018 €	31-12-2018 €

Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Niet in de balans opgenomen activa	31-12-2018	31-12-2017
	EUR	EUR
Nog te ontvangen rijksbijdrage	1.401.338	1.401.910

Bij de overgang van de bekostiging van schooljaar naar kalenderjaar heeft het Ministerie aangegeven dat VO-scholen een vordering op het Ministerie op mogen nemen in de balans. De vordering is gelijk aan de schulden aan personeel op 31-12 met een maximum van 7,5% van de Rijksbijdrage personeel.

In 2017 hebben wij de schoonmaak Europees aanbesteed. Wij zijn bij deze aanbesteding ondersteund door een extern inkoopbureau, Inkada te Almelo. De schoonmaak is definitief gegund aan schoonmaakbedrijf Asito. Dit bedrijf verzorgt vanaf 1-1-2018 de schoonmaak van alle vestigingen. Ons oude schoonmaakbedrijf Care heeft tegen de aanbesteding een gerechtelijke procedure aangespannen welke wij hebben gewonnen. Na de definitieve gunning is Care van mening nog een doorlopende contract met ons te hebben. In 2018 is Care een gerechtelijke procedure tegen

ons gestart wegens gedeerde inkomsten. Care claimt een bedrag van € 460k. Wij zijn van mening dat de claim absoluut ongegrond is en dat in een eventuele gerechtelijke procedure de claim wordt afgewezen.

In 2018 zijn er een aantal doorlopende contracten waarbij verplichtingen zijn aangegaan voor de komende jaren. Deze toekomstige verplichtingen blijken niet uit de balans per 31-12-2018.

De belangrijkste contracten zijn:

Omschrijving contract	leverancier	Begin datum	eind datum	Omvang	looptijd	looptijd	looptijd
				EUR	1 jaar EUR	>1 en <5 EUR	> 5jaar EUR
Raamovereenkomst intern boekenfonds	Van Dijk Educatie	1-4-2014	31-3-2020	821.620	657.296	164.324	
Overeenkomst schoonmaakonderhoud	Asito	1-1-2018	31-12-2024	2.677.338	446.223	1.784.892	446.223
Huurovereenkomst kopieermachines	Canon	1-11-2017	31-10-2023	261.193	54.040	207.153	
Overeenkomst schoolvervoer	Brookhuis	1-1-2015	31-7-2021	323.436	125.201	198.235	
Overeenkomst uitbesteding werkplekbeheer	IT-workz	3-7-2017	2-7-2020	192.201	128.134	64.067	

Toelichting op de staat van baten en lasten 2018

3 BATEN

3.1 Rijksbijdrage OCW	Jaarrekening 2018		Begroting 2018		Jaarrekening 2017	
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
3.1.1 Normatieve rijksbijdrage OCW						
- Normvergoeding Lump-sum personeel	18.684.513		18.315.189		18.692.132	
- Normvergoeding Lump-sum materieel	2.895.297		2.851.843		2.905.472	
- Normvergoeding Lump-sum lesmateriaal	895.242		868.470		881.879	
Totaal		22.475.052		22.035.502		22.479.482
3.1.2 Overige subsidies OCW	1.344.534		948.809		1.013.863	
3.1.3 Ontvangen doorbetaalde Rijksbijdrage SWV	900.470		671.154		389.162	
		2.245.004		1.619.963		1.403.026
Totaal Rijksbijdrage OCW		<u>24.720.056</u>		<u>23.655.465</u>		<u>23.882.508</u>

De totale Rijksbijdragen zijn in 2018 hoger dan begroot (€ 1.065k). Dit komt voor het grootste deel door:

- De normvergoeding personeel is hoger dan begroot (€ 369k).

* Bij het opstellen van de begroting is ervan uitgegaan dat de middelen voor VMBO techniek via lumpsum zouden worden vergoed.

De vergoeding is gegaan via de overige subsidies OCW. (- € 145k).

* In 2018 is meer Rijksbijdrage personeel ontvangen door de stijging GPL (€ 486k).

- De normvergoeding materieel is hoger door prijsbijstelling 2018 (€ 70k).

- De overige subsidies OCW zijn hoger dan begroot (€ 625k).

* meer inkomsten door subsidie VMBO techniek (€ 264k).

* meer inkomsten door projectgelden (€ 84k).

* meer inkomsten samenwerkingsverband passend onderwijs (€ 229k).

* meer inkomsten overlopende ontvangsten (€ 48k).

In 2018 zijn de totale Rijksbijdragen hoger (€ 838k) dan in 2017. In 2018 zijn minder inkomsten ontvangen voor normvergoedingen lumpsum personeel (-€ 8k), minder Normvergoeding lumpsum materieel (- € 10k) en meer Normvergoeding lumpsum lesmateriaal (€ 14k). In 2018 is meer ontvangen aan overige subsidies OCW en doorbetaalde Rijksbijdrage SWV (€ 842k).

	2018	2017	verschil
Normvergoeding Lumpsum personeel	18.684	18.692	-8
Verklaring verschil			
Minder leerlingen (2833-2830)			-20
Daling inkomsten minder leerlingen LWOO (387-275)			-472
Stijging GPL (2,6%)			486
Totaal verklaard			-6

Normvergoeding Lumpsum materieel	2.895	2.905	-10
Verklaring verschil:			
Minder bekostiging voor LWOO			-20
Verhoging lumpsum (1,59%)			46
Meer leerlingen onderbouw (93 leerlingen meer)			75
Minder leerlingen bovenbouw (96 leerlingen minder)			-104
Totaal verklaard			-3

In 2018 zijn de overige subsidies OCW hoger dan in 2017 (€ 842 k)

- meer inkomsten door VMBO techniek (€ 264k).
- meer inkomsten prestatieboxgelden (€ 70k).
- meer projectgelden (€ 49k).
- de inkomsten uit het samenwerkingsverband passend onderwijs zijn in 2018 hoger (€ 512k).
- de overlopende inkomsten voor 2018 zijn lager dan de overlopende inkomsten 2017 (-€ 53k).

3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies	Jaarrekening 2018		Begroting 2018		Jaarrekening 2017	
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
3.2.2 Gemeente: projecten onderwijskansen		-		-		<u>3.000</u>
<hr/>						
3.5 Overige baten	Jaarrekening 2018		Begroting 2018		Jaarrekening 2017	
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
3.5.1 Verhuur lokaliteiten		19.694		20.500		25.667
3.5.5 Ouderbijdragen		478.870		500.277		471.336
3.5.6 Overige baten						
- Kantineopbrengsten		7.683		7.500		13.289
- Overige personele bijdragen		35.824		75.208		84.831
- Detacheringen		106.815				186.303
- Overige materiële bijdragen		76.851		87.809		221.780
Totaal		227.173		170.517		506.203
Totaal overige baten		<u>725.737</u>		<u>691.294</u>		<u>1.003.207</u>

De overige personele bijdragen bestaan uit projectgelden (€ 15k), promotiebeurs (€ 14 k) en visueel gehandicapten (€ 7k).

De overige baten zijn gedaald in vergelijking met de jaarrekening 2017 (-€ 277). Dit is grotendeels te verklaren door:

- De overige personele bijdrage is lager door het minder inkomsten projecten (- € 49k).
- De overige materiële bijdragen zijn lager omdat de balanssaldo van oude ESF projecten vrij is gevallen in 2017 (-€ 121k), de afrekening van lopende ESF projecten in 2018 is lager dan in 2017 (-€ 28k) en de detacheringen zijn in 2018 lager (-€ 79k).

4 LASTEN

4.1 Personeelslasten	Jaarrekening 2018		Begroting 2018		Jaarrekening 2017	
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Bruto lonen en salarissen	14.281.552		14.128.313		14.612.436	
Sociale lasten	1.885.541		1.802.377		1.864.137	
Pensioenpremies	<u>2.144.687</u>		2.086.950		<u>2.158.461</u>	
4.1.1 Lonen en salarissen		18.311.780		18.017.640		18.635.034
Dotaties personele voorzieningen	277.924		176.485		246.871	
Personeel niet in loondienst	739.395		641.025		1.017.423	
Overige personele lasten	<u>356.612</u>		456.916		<u>472.573</u>	
4.1.2 Totaal overige personele lasten		1.373.931		1.274.426		1.736.867
4.1.3 Af: uitkeringen		-116.022		-		-54.116
Totaal		<u>19.569.689</u>		<u>19.292.066</u>		<u>20.317.786</u>

Met ingang van 1 januari 2004 vindt de toezegging plaats op basis van een middelloonregeling. De pensioenregeling is ondergebracht bij een bedrijfstakpensioenfonds (ABP).

De financiering vindt plaats middels doorsneepremies. In de winst- en verliesrekening van CSG Reggesteyn worden de over het jaar te betalen pensioenpremies als last verantwoord. Ultimo 2018 bedraagt de beleidsdekkingsgraad van het bedrijfstakpensioenfonds 103,8% (2017: 101,5%). Bij een dekkingsgraad van 100% kan een pensioenfonds aan alle verplichtingen voldoen, maar volgens de wet moeten de pensioenfondsen ook over buffers beschikken zodat ze onvoorziene klappen kunnen opvangen. De wettelijke dekkingsgraad bedraagt daarom 104,2%.

Er is geen sprake van een herstelplan waarbij verhaal op de werkgevers plaatsvindt, anders dan mogelijke toekomstige aanpassing van de premies.

De personele lasten zijn in 2018 hoger dan begroot.

Meer uitgaven in 2018 t.o.v. begroting 2018		278
Eénmalige uitkering (1% in oktober 2018)	178	
CAO stijging (2,35% per 1 juni 2018)	244	
Stijging pensioenpremies	53	
Minder FTE directie	-94	
Minder kosten BAPO	-27	
Ontvangsten detacheringen	39	
Ouderschapsverlof	-48	
Jubilea	-22	
spaarverlof	-25	
Meer dotatie personele voorzieningen	101	
Meer personeel niet in loondienst	98	
Overige personele lasten	-101	
Inkomsten uitkeringen UWV	-116	
Totaal verklaard		280

De personele lasten zijn in 2018 gedaald ten opzichte van de rekening 2017.

Minder uitgaven in 2018 t.o.v. rekening 2017		-748
Meer uitgaven directie (stijging GPL)	34	
Minder uitgaven directie (daling FTE)	-173	
Minder uitgaven OP (daling FTE)	-453	
Meer uitgaven OP (stijging GPL)	318	
Meer uitgaven OOP (stijging GPL)	63	
Meer transitie en ontslagvergoedingen	162	
Jubilea	-22	
Minder loonkosten vervanging	-164	
Minder kosten BAPO	-65	
Minder personeel niet in loondienst	-278	
Meer dotatie voorzieningen personeel (PB 50 OP en verlof OOP)	31	
Meer inkomsten uitkeringen UWV	-62	
Meer overige personeelslasten	-115	
Totaal verklaard		-724

Personeelsbestand

Het gemiddeld aantal FTE (inclusief vervanging) over het jaar 2018 bij CSG Reggesteyn bedraagt 254 (2017: 264,5).

Het aantal FTE ultimo 2018 (exclusief vervanging) bedraagt 244,1 (2017: 248).

Dit betreft 13,3 fte directie, 175,1 fte OP en 55,7 fte OOP.

Alle medewerkers waren werkzaam in Nederland.

De WNT-verantwoording 2018 CSG Reggesteyn is opgenomen op pagina

4.2 Afschrijvingen	Jaarrekening	Begroting	Jaarrekening
	2018	2018	2017
	EUR	EUR	EUR
4.2.1 Immateriële vaste activa	16.969	16.969	21.225
4.2.2 Materiële vaste activa	859.985	934.268	941.437
4.2.3 Bijzondere waardevermindering leermiddelen	-	-	-
Totaal afschrijvingen	876.954	951.237	962.662

De afschrijvingen zijn in 2018 lager dan begroot (-€ 75 k). Dit komt door de afschrijving gebouwen, leermiddelen en hardware.

4.3 Huisvestingslasten	Jaarrekening	Begroting	Jaarrekening
	2018	2018	2017
	EUR	EUR	EUR
4.3.1 Huur accommodaties	86.084	95.000	99.269
4.3.3 Klein onderhoud en exploitatie	139.532	90.000	108.538
4.3.4 Energie en water	310.583	321.476	325.765
4.3.5 Schoonmaakkosten	468.762	519.500	514.527
4.3.6 Belastingen en heffingen	22.921	27.500	23.801
4.3.7 Dotatie voorziening groot onderhoud	200.000	200.000	200.000
4.3.8 Overige huisvestingslasten			
- Tuinonderhoud	41.092	37.500	40.620
- Onderhoudscontract en verzekering	135.930	123.500	121.393
Totaal huisvestingslasten	1.404.903	1.414.476	1.433.913

De kosten voor klein onderhoud en exploitatie zijn hoger dan begroot (€ 49k). Dit komt door allerlei kleine reparaties.

De kosten voor schoonmaak zijn lager dan begroot (-€ 51k). Per 1-1-2018 is de schoonmaak via een Europese aanbesteding gegund aan een ander schoonmaakbedrijf.

4.4 Overige lasten	Jaarrekening	Begroting	Jaarrekening
	2018	2018	2017
	EUR	EUR	EUR
4.4.1 Administratie- en beheerslasten			
- Beheer- en administratie	65.570	67.850	106.370
- Reis-, verblijf- en representatiekosten	39.883	34.500	38.497
- Accountantskosten	33.977	23.000	29.986
- Telefoon- en portokosten e.d.	71.494	80.200	79.390
- Kopieerkosten	1.794	38.000	35.844
- Software organisatie	197.291	140.000	167.703
- Arbodienst	30.143	37.500	31.733
- Casokosten - salarisverwerking	37.615	45.000	47.461
- Bijdrage scholing	228.691	210.000	185.098
- Diverse personele kosten	-	-	-
- Overige	5.203	8.500	4.947
Totaal	711.661	684.550	727.029
4.4.2 Inventaris, apparatuur en leermiddelen			
- Inventaris	114.024	99.000	106.569
- Leer- en hulpmiddelen	892.363	874.000	766.013
- Overige			
- Studie- en beroepskeuzebegeleiding	12.644	15.000	21.275
- Kosten Internet	1.052	500	550
Totaal	1.020.083	988.500	894.406
4.4.4 Overige			
- Wervingskosten personeel	14.787	15.000	8.807
- Kantinekosten	77.297	62.000	79.940
- Culturele- en buitenschoolse activiteiten	476.359	479.100	450.867
- Kontributies en abonnementen	85.328	76.500	70.713
- Heffingen (geen huisvesting)	19.910	21.250	19.852
- Public relations	86.448	70.000	79.279
- Bijdrage OPDC en VAVO	118.404	87.000	95.716
- Overig	214.492	188.000	173.670
Totaal	1.093.025	998.850	978.844
Totaal overige lasten	2.824.769	2.671.900	2.600.279

De overige lasten zijn in 2018 hoger dan begroot.

Minder uitgaven 2018 t.o.v. begroting 2018		153
Administratie- en beheerslasten	27	
Inventaris, apparatuur en leermiddelen	31	
Overige kosten	94	
Totaal verklaard		152

Administratie- en beheerslasten

- De kopieerkosten zijn lager door de aanbesteding van printers en kopieermachines (-€ 36k). Hierdoor zijn het aantal printers verminderd en is ook de prijs per print verlaagd.
- In 2018 zijn er meer kosten gemaakt voor software administratie. Het betrof onder meer een DWO Yellow Arrow (€ 29k). In 2018 hebben we een aantal keer een beroep gedaan op externe leveranciers om onze software af te kunnen stemmen (€ 18 k).
- De scholingskosten zijn hoger door meer scholing vestigingen (€ 19k).

Inventaris, apparatuur en leermiddelen

Deze kosten zijn hoger door meer aanschaf kleine inventaris (€ 15k) en hogere uitgaven leer- en hulpmiddelen (€ 18k).

Overige kosten

De overige kosten zijn hoger door meer kosten kantine (€ 15k), meer kosten Public relations (€ 16k), meer bijdrage OPDC/VAVO (€ 31k) en meer kosten overig (€ 26k).

De overige lasten zijn ten opzichte van de jaarrekening 2017 gestegen.

Meer uitgaven 2018 t.o.v. rekening 2017		225
Administratie- en beheerslasten	-15	
Inventaris, apparatuur en leermiddelen	126	
Overige lasten	114	
Totaal meer uitgaven		225

Administratie- en beheerslasten

- De kosten voor de Raad van Toezicht zijn lager door de wervingskosten voor een nieuwe bestuurder in 2017 (-€ 41k).
- De kopieerkosten zijn lager door de aanbesteding van de printers en kopieermachines (-€ 34k).
- In 2018 zijn er meer kosten gemaakt voor software administratie. Het betrof onder meer een DWO Yellow Arrow (€ 29k).
- De scholingskosten zijn hoger door meer scholing vestigingen (€ 44k).

Inventaris, apparatuur en leermiddelen

- Deze kosten zijn hoger door meer aanschaf boeken/licenties die 1 jaar meegaan (€ 126k)

Overige lasten

De overige lasten zijn hoger door meer culturele- en buitenschoolse activiteiten (€ 25k), meer contributies en abonnementen (€ 15k), meer bijdrage OPDC/VAVO (€ 23k) en meer overige kosten (€ 41k).

De honoraria van Govers onderwijs accountants zijn ten laste gebracht van CSG Reggesteyn, een en ander zoals bedoeld in artikel 2:382a BW.

Onderzoek van de Jaarrekening (kosten o.b.v. kasstelsel)
totale honoraria voor adviesdiensten op fiscaal terrein

Wijs accountants 2018 EUR	overige accountant kosten 2018 EUR	Totaal accountant 2018 EUR
33.735	-	33.735
	242	242

Onderzoek van de Jaarrekening (kosten o.b.v. kasstelsel)

Wijs accountants 2017 EUR	overige accountant kosten 2017 EUR	Totaal accountant 2017 EUR
29.986	-	29.986

5 Financiële baten en lasten

5.1 Rentebaten	Jaarrekening	Begroting	Jaarrekening
	2018	2018	2017
	EUR	EUR	EUR
Rente bankrekeningen School-exploitatie	547	10.000	4.537
Rente bankrekeningen bestuur	38	1.250	323
Totaal rentebaten	585	11.250	4.860

Financiële baten en lasten

De rentebaten zijn lager dan begroot. Dit komt door de daling van de bankrente.

Voorstel tot resultaatbestemming

Het CvB stelt voor om het positieve resultaat van het verslagjaar ad EUR 770.061 als volgt te bestemmen:

	2018
	EUR
Reserve bestuur	323
Algemene reserve	753.559
Bestemmingsreserve flex-bapo	-24.846
Bestemmingsreserve prestatiebox	41.027
	<u>770.063</u>

Het voorstel is conform de statutaire bepalingen artikel 11 lid 2 van de Stichting:

Per het einde van ieder boekjaar worden de boeken der stichting afgesloten. Daaruit worden door het College van Bestuur uiterlijk zes maanden na afloop van het betreffende boekjaar, een balans, een staat van baten en lasten en een jaarverslag over het geëindigde boekjaar gemaakt en op papier gesteld.

Het College van Bestuur biedt deze stukken vergezeld van een rapport van een registeraccountant, binnen vorengenoemde termijn van zes maanden, behoudens verlenging, aan de Raad van Toezicht aan.

Nijverdal, mei 2019

A. van 't Veld

Overige gegevens

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring is opgenomen op pagina 31.

Samenwerkingsverbanden

Brinnummer	naam school	2018	2017	volgt onderwijs bij
		aantal leerlingen	aantal leerlingen	
02XJ	CSG Reggesteyn	5		1 ROC van Twente (VAVO)
02XJ	CSG Reggesteyn			Deltion college (VAVO)
02XJ	CSG Reggesteyn			ROC Aventus (VAVO)
02XJ	CSG Reggesteyn	14	9	Schakel, De Link
		<u>19</u>	<u>10</u>	

CSG Reggesteyn heeft samenwerkingsverbanden met andere onderwijsinstellingen in de regio. In overeenstemming met het Besluit samenwerking VO-BVE wordt hierover gerapporteerd. Dit zijn geen verbonden partijen.

Reggesteyn neemt deel aan het samenwerkingsverband VO/SVO. Dit samenwerkingsverband is de voorloper van het samenwerkingsverband 23-01-VO. Het samenwerkingsverband is nog niet opgeheven.

Sinds 1 augustus 2014 neemt CSG Reggesteyn deel aan het samenwerkingsverband 23-01 VO. Dit is een regionaal samenwerkingsverband voor passend onderwijs. Het samenwerkingsverband VO/SVO is opgenomen in het nieuwe samenwerkingsverband. De afwikkeling van het samenwerkingsverband VO/SVO is opgenomen in de oprichtingsacte van het samenwerkingsverband VO. Binnen dit samenwerkingsverband zit ook de Schakel. Scholen binnen het samenwerkingsverband kunnen gebruik maken van Schakel.

Alle transacties met samenwerkingsverbanden vinden plaats op zakelijke grondslag.

Verbonden partijen

Van de genoemde samenwerkingsverbanden zijn onderstaande partijen aan te merken als verbonden partij

Model E: Verbonden Partijen

Naam	Juridische vorm 2018	Statutaire Zetel	Code activiteit	Eigen	Resultaat	Art 2:403	Deelname	Consolida	
				vermogen	jaar 2018	BW		%	Ja/Nee
				31-12-2018	EUR	EUR	Ja/Nee	%	Ja/Nee
SWV 23-01 VO	Stichting	Almelo		n.v.t.	n.v.t.	Nee	0	Nee	
SWV VO/SVO regio Alme	Stichting	Almelo		n.v.t.	n.v.t.	Nee	0	Nee	

Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet zakelijke grondslag.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan, welke relevant zijn voor het opmaken van de jaarrekening

Verantwoordingsmodel WNT 2018

WNT-verantwoording 2018 Stichting Protestants Christelijk Voortgezet Onderwijs in Nijverdal-Rijssen e.o.

De WNT is van toepassing op CSG Reggesteyn. Het voor CSG Reggesteyn toepasselijke bezoldigingsmaximum voor het onderwijs klasse D (9-12 complexiteitspunten) is in 2018 € 146.000.

Criteria	CSG Reggesteyn	complexiteitspunten
Gemiddelde totale baten	5 tot 25 miljoen	4
Gemiddeld aantal bekostigde leerlingen	2.500 tot 10.000	3
Gewogen aantal onderwijssoorten	4	4
Totaal aantal complexiteitspunten		11

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. *Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling.*

bedragen x € 1	A. van 't Veld	S.A.Terpstra
Functiegegevens	Voorzitter CvB	Voorzitter CvB
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/1 - 31/12	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	
Dienstbetrekking?	ja	
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	102.956	
Beloningen betaalbaar op termijn	16.834	
<i>Subtotaal</i>	<i>119.790</i>	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	146.000	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	0	
Totale bezoldiging	119.790	
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	NVT	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	NVT	
Gegevens 2017		
bedragen x € 1		
Functiegegevens		
Aanvang en einde functievervulling in 2017	01/9 - 31/12	01/01 - 31/08
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	31.047	87.017
Beloningen betaalbaar op termijn	5.320	11.488
<i>Subtotaal</i>	<i>36.367</i>	<i>98.505</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	47.000	94.000
Totale bezoldiging	36.367	98.505

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

Deze categorie is niet van toepassing voor CSG Reggesteyn.

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

bedragen x € 1	A.A. van der Spek	R. Ekhart	K.A.M.J.G. van Boxtel
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Bezoldiging			
Totale bezoldiging	6.625	3.750	3.750
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	21.900	14.600	14.600
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2017			
bedragen x € 1			
Functiegegevens	Voorzitter	lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2017	01/01-31/12	01/01-31/12	01/01-31/12
Bezoldiging			
Totale bezoldiging	6.625	3.750	3.750
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	21.150	14.100	14.100

bedragen x € 1	H.R. de Lange	C.J. Netjes	R. Robbe
Functiegegevens	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Bezoldiging			
Totale bezoldiging	2.875	3.750	3.750
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	14.600	14.600	14.600
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan			
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2017			
bedragen x € 1			
Functiegegevens	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2017	01/01-31/12	01/01-31/12	01/01-31/12
Bezoldiging			
Totale bezoldiging	2.875	3.750	3.750
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	14.100	14.100	14.100

1d. Topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder

Deze categorie is niet van toepassing voor CSG Reggesteyn.

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking

Deze categorie is niet van toepassing voor CSG Reggesteyn.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2018 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen

Bezoldigingsmaxima 2018 (in €)

1. Algemeen bezoldigingsmaximum

	Toepasselijk bezoldigingsmaximum	Voorzitter Raad van Toezicht (15%)	Leden Raad van Toezicht (10%)
Algemeen	189.000	28.350	18.900

2. Onderwijs

Klasse1	Toepasselijk bezoldigingsmaximum	Voorzitter Raad van Toezicht (15%)	Leden Raad van Toezicht (10%)
A	111.000	16.650	11.100
B	122.000	18.300	12.200
C	133.000	19.950	13.300
D	146.000	21.900	14.600
E	158.000	23.700	15.800
F	171.000	25.650	17.100
G	189.000*	28.350	18.900

* Het bedrag als bedoeld in artikel 2.3, eerste lid, van de wet.

3. Cultuurfondsen

Plafond	Toepasselijk bezoldigingsmaximum	Voorzitter Raad van Toezicht (15%)	Leden Raad van Toezicht (10%)
A	129.000	19.350	12.900
B	155.000	23.250	15.500

4. Woningcorporaties

Klasse	Toepasselijk bezoldigingsmaximum	Voorzitter Raad van Toezicht (15%)	Leden Raad van Toezicht (10%)
A	87.000	13.050	8.700
B	98.000	14.700	9.800
C	110.000	16.500	11.000
D	118.000	17.700	11.800
E	137.000	20.550	13.700
F	156.000	23.400	15.600
G	176.000	26.400	17.600
H	189.000*	28.350	18.900

* Het bedrag als bedoeld in artikel 2.3, eerste lid, van de wet.

5. Zorg- en jeugdhulp

Klasse		Voorzitter Raad van Toezicht (15%)	Leden Raad van Toezicht (10%)
I	103.000	15.450	10.300
II	125.000	18.750	12.500
III	151.000	22.650	15.100
IV	172.000	25.800	17.200
V	189.000*	28.350	18.900

* Het bedrag bedoeld in artikel 2.3, eerste lid, van de wet.

6. Ontwikkelingssamenwerking

Plafond	Toepasselijk bezoldigingsmaximum	Voorzitter Raad van Toezicht (15%)	Leden Raad van Toezicht (10%)
	174.000	26.100	17.400

7. Zorgverzekeraars

Klasse	Toepasselijk bezoldigingsmaximum	Voorzitter Raad van Toezicht (15%)	Leden Raad van Toezicht (10%)
A. meer dan 1.000.000 verzekerden	277.000**	41.550**	27.700**
B. 300.000 - 1.000.000	240.000**	36.000**	24.000**
C. minder dan 300.000 verzekerden	203.000**	30.450**	20.300**

**excl. voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn.

8. Bezoldigingsmaxima toefunctionarissen zonder dienstbetrekking (alle sectoren) PM

Voor voorzitters en leden van de hoogste toezichthoudende organen zoals de Raad van Toezicht en de Raad van Commissarissen gelden de maxima zoals weergegeven onder 1 t/m 7.

	kalendermaand 1-6	kalendermaand 7-12	Vanaf kalendermaand 13
Maximum uurtarief	182	182	Het toepasselijke bezoldigingsmaximum (zie nummers 1 t/m 7)
Normbedragen per maand***	25.300	19.100	

*** Het bezoldigingsmaximum is gekoppeld aan de duur van de opdracht. De genoemde normbedragen zijn geen absolute maxima per kalendermaand. Aan de hand van de normbedragen en het aantal kalendermaanden waarin wordt gewerkt, wordt het individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum berekend.

accountants
onderwijs & kinderopvang

085 - 0200 093
mail@wijsaccountants.nl

Eindhoven postadres
Bogert 16
5612 LZ Eindhoven

Maarsse
Bisonspoor 7023
3605 LT Maarsse

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan de raad van toezicht van
Stichting voor Protestants Christelijk Voortgezet Onderwijs voor Nijverdal-Rijssen en omgeving
Noetselerbergweg 20
7441 BK NIJVERDAL

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2018

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2018 van Stichting voor Protestants Christelijk Voortgezet Onderwijs voor Nijverdal-Rijssen en omgeving te NIJVERDAL gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting voor Protestants Christelijk Voortgezet Onderwijs voor Nijverdal-Rijssen en omgeving op 31 december 2018 en van het resultaat over 2018 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2018 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018.

De jaarrekening bestaat uit:

- (1) de balans per 31 december 2018;
- (2) de staat van baten en lasten over 2018; en
- (3) de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting voor Protestants Christelijk Voortgezet Onderwijs voor Nijverdal-Rijssen en omgeving zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

IBAN NL69 ABNA 0636 0375 33
KVK 58941487
BTW nr NL.8532.47.158.B01

wijsaccountants.nl

Geen controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van de anticumulatiebepaling van artikel 1.6a WNT en artikel 5 lid 1 (j) Uitvoeringsregeling WNT

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2018 hebben wij geen controlewerkzaamheden verricht op gegevens in de WNT-verantwoording, of het ontbreken daarvan, op grond van de anticumulatiebepaling van artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 onderdeel j Uitvoeringsregeling WNT. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT plichtige instellingen alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

085 - 0200 093
mail@wijsaccountants.nl

Eindhoven postadres
Bogert 16
5612 LZ Eindhoven

Maarsse
Bisonspoor 7023
3605 LT Maarsse

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn

het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

accountants
onderwijs & kinderopvang

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Eindhoven, 9 mei 2019
Wijs Accountants

Was getekend: Drs. A.A.J. Vogels RA

Kenmerk: 2019.0050.conv

085 - 0200 093
mail@wijsaccountants.nl

Eindhoven postadres
Bogert 16
5612 LZ Eindhoven

Maarsse
Bisonspoor 7023
3605 LT Maarsse

IBAN NL69 ABNA 0636 0375 33
KVK 58941487
BTW nr NL.8532.47.158.B01

wijsaccountants.nl

Gegevens over de rechtspersoon

Telefoon: 0548 - 53 36 00
Fax: 0548 - 53 36 99
E-mail: info@reggesteyn.nl
Internetsite: www.reggesteyn.nl

Bestuursnummer 40596
Brinnummer: 02XJ

Contactpersoon: B. Moolman directeur bedrijfsvoering
Telefoon: 0548 - 53 36 31
Fax: 0548 - 53 36 99
E-mail: b.mooiman@reggesteyn.nl